Mr. M.ČULITIS
47 Fulton Ave
Toronto

The Latvian Newspaper for Canada and U.S.A.
Published Twice Weekly
by the DAUGAVAS VANAGS
Editorial and Business Offices:
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Telephone — WA 0792
Editor in USA: A. Zvērinš
102—15 65 Drive Richmond Hill 18, N. Y. USA
Tel.: Virginia 9-7778
AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA

LATVIJA
AMERIKĀ

3./128. n-rs | TREŠDIEN, 1953. G. 14. JANVĀRĪ | 3. GADS

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās
Izdevējs — Apgāds DAUGAVAS VANAGS
Galvenais redaktors — INGRIDA VĪKSNA
Redakcija un kantoris:
123 Huron St., Toronto, Ont. Canada
Telefons — WA 0792
ASV redakcija: A. Zvērinš,
102—15 65 Drive, Richmond Hill, 18, N. Y. USA
Tel.: Virginia 9-7778
Abonēšanas maksa ASV un Kanadā:
par 1 mēn. $1.50; par 3 mēn. $4.50;
par 6 mēn. $8.50; par 1 gadu $18.—
Sludinājumu maksa:
slud. daļā $1.40; tekstā $2.80
par vienu collas telpu 1 slejā

Montgomerijs prasa angļu armijas līdzdalību Eiropas aizsardzībā

RIDŽVEJS IR LIELĀS AIZDOMĀS PAR PAD. SAV. KARASPĒKA NODOMIEM

Parīzē. — Pēc tam, kad decembra vidū ievērojamais franču ģenerālis maršals Žuēns aizlidāi izteicās par drīzu vācu armijas formēšanu un tās iekļaušanu Eiropas aizsardzības sistēmā, šagad arī ģenerālis Montgomerijs, kā ģen. Ridžveja vietnieks, mainījis savu līdzšinējo nostāju par angļu armijas lomu Eiropas kontinenta aizsardzībā.

Ja iepriekš tas atbalstīja Anglijas oficiālo nostāju neiesaistīt savu armiju Eiropā, bet atstāt pilnīgi brīvas rokas, kad un cik daudz angļu divīziju ievietot Eiropas armijā, tad tagad Montgomerijs prasa angļu valdību un armijas vadību mainīt šo nostāju un cieši saistīt Anglijas armijas likteni ar Eiropas likteni. Viņš vēlas, lai Anglija pilnīgi iekļautos Eiropas aizsardzības sistēmā, novietojot kontinentā vairāk angļu karaspēka un tā izlietošanu nododot ģen. Ridžveja stābam.

Šī Montgomerija jaunā nostāja ir diezgan zīmīga un norāda, ka Ridžveja stābs ir stipri lielās aizdomās par Pad. Savienības karaspēka nodomiem tuvākā nākotnē Eiropā. Ridžvejs atzīst pašreizējos sabiedroto spēkus uz kontinenta par nepietiekamiem.

SMAGI STUDENTU NEMIERI PAKISTĀNĀ

Karači. — Pagājušā nedēļā izcēlās smagi studentu nemieri, kas sākās ar studentu demonstrācijām pret augstām mācības maksām un sliktiem studēšanas apstākļiem.

Studentu demnostrācijas veikli izmantoja komūnistu partijas atbalstītāji un valdībai naidīgas organizācijas, kādēļ demonstrācijas pārvērtās par atklātām sadursmēm starp policiju un demonstrantiem;abas puses lietoja nūjas, ekmenus u. t. t., un policija beidzot bija spiesta lietot uguns ieročus, kam par upuri krita 11 demonstrantu.

Nedēļas beigās drošības iestādes valstī atjaunoja kārtību, izdodot aizliegumu iziet uz ielas. Ievainoto skaits svārstās starp 300 un 350 cilvēkiem, no kuriem puse ir policisti. Apcietināti ap 260 demontrantu, no kuriem 120 paturēti ilgākā apcietinājumā.

Vai Maijera kabinetam paredzams gaŗš mūžs?

Parīzē. — Ārzemju žurnālisti Parīzē izsakās, ka tie nav tik daudz pārsteigti par biežām valdības maiņām, bet tie vairāk seko franču politiķu problēmām, cik ilgā laikā tie izveido jaunu valdību. Arī pašreizējā Maijera valdības veidošana ilga veselas 10 dienas un tomēr paši franči ir apmierināti, ka Maijeram izdevās jauno valdību sastādīt tik īsā laikā. Tā atšķiras no iepriekšējām valdībām ar to, ka tajā pirmoreiz parlamentāru atbalstu dod gollisti, kaut arī neviens no ģen. Golla politiķiem nav šai valdībā ministŗs. Maijera kabinetam sestdien bija pirmā darba sēde, kur finanču ministrs Morovs iepazīstināja valdību ar izstrādāto budžeta projektu.

Lai gan Maijers apsolīja ierosināt atsevišķas pārmaiņas Eiropas aizsardzības līgumā, gūstot ar to nacionēlo partiju atbalstu, vēl paliek loti svarīgais budžeta un nodokļu jautājums, kas īstenībā bija par iemeslu Pinē valdības demisijai.

SPĒCĪGA SNIEGA VĒTRA ATLANTIJAS OKEANA PIEKRASTĒ

Ņujorkā. — Nedēļas nogalē gar visu ASV Atlantijas okeana piekrasti plosījās loti spēcīga sniega vētra. Pēc iepriekšējiem datiem zināms, ka nogalināti vismaz 30 cilvēki. Daudzas mājas un veselas piekrastes pilsētiņas palika bez gaismas un ūdens, sakarā ar lieliem ēku un elektr. vadu postījumiem. Amatnieki ķeras pie elektrības vadu atjaunošanas, lai glābtu iedzīvotājus no izmisuma. Zaudējumi lieli. To apmērs nav vēl noskaidrots.

KO PSRS ĪSTI VĒLAS KOREJĀ — KARU VAI MIERU?

Trešais Jaunsgads frontē atnāca bez izredzēm uz drīzu pamieru. Savā Ziemassvētku „miera sveicienā" Rietumu pasaulei Staļins teica, ka Pad. Savienība ir ieinteresēta kara darbības izbeigšanā Korejā. Teiktais izraisa jautājumu, vai patiešām Pad. Savienība vēlas mieru Korejā?

KO MASKAVA IEGŪTU, JA KARU DRĪZĀ LAIKĀ IZBEIGTU?

1) Rietumu demokratijas un jo sevišķi ASV rūpniecība pašreiz stipri iesaistīta kara materiālu ražošanā, kādēļ pēkšņs pamiers izsauktu plašu materiālu pārpalikumu un strādnieku atlaišanu, kam, pēc komūnistu domām, Savienotās Valstīs vajadzētu sekot saimnieciskai depresijai.

2) Pamiers Korejā dotu stipru atslābumu bruņošanās turpināšanai vispār kā ASV, tā Eiropas valstīs, kuŗas jau tagad to veic stipri lēnā gaitā.

3) Politiski pamiers dotu Pad. Savienībai pamatojumu prasīt komūnistu Ķīnas uzņemšanu Apvienotās Nācijās, kā arī pastiprinātu komūnisma kustības popularitāti Indoķīnā, Indijā un citās politiski neitrālās valstīs.

4) Ķīna varētu atjaunot savu saimnieciskās uzbūves darbu, kas pašreiz sakarā ar Korejas karu ir stipri cietis. Politiski Ķīnas prestīžs celtos, un tā noteiktāki spētu pastiprināt 5. kolonnas darbību Malajā, Indoķīnā un Tibetā. Iespējams, ka Francija būtu spiesta karu Indoķīnā izbeigt.

5) Kaŗa pārtraukums izbeigtu Pad. Savienības lielos materiālos zaudējumus, kas pēc amerikāņu uzdotiem skaitļiem, ir tiešām stipri lieli: 547 krievu iznīcinātāju lidmašīnas, ap 1300 bruņu mašīnu (no tām ap 900 krievu tanku), ap 82 tūkst. auto, 1939 lokomotīves un 13.700 vagonu. Bez tam iznīcināti tuvu pie 12.000 lielgabalu un citu smago ieroču. Bet arī amerikāņu zaudējumi nav mazi: iznīcināti vai nolietoti vien ap 35.000 auto.

6) Mieru apsveiktu arī pati Ziemeļkorejas tauta, kuŗas saimniecība un iedzīvotāji kaŗa darbībā cietuši loti ievērojami; diemžēl, šo nelaimīgo cilvēku liktenis neietelp Kremļa aprēķinos. Tai gan ar kaŗa izbeigšanu nāktu par labu, ka Dienvidkorejas kaŗaspēks netiktu vairs paplašināts, kā tas tagad iekalkulēts ASV aprēķinos.

7) Ķīna Korejā ievadījusi vairāk kā vienu trešo daļu savu bruņoto kaŗavīru, un to zaudējums ir ap 822.000 kritušo; ievainoto, pazudušo un gūstekņu skaits tiešām ir liels, lai tā nevēlētos kaŗu izbeigt. Pati Maskava apzinās, ka Ziemeļkīnas pārlieka noasiņošana nav par labu abu šo tautu draudzībai.

IEMESLI, KĀDĒĻ STAĻINS NEVĒLAS KAŖU TURPINĀT

1) Visa komūnistu psiholoģija dibināta uz nemiera sēšanu pret citām tautām, to aizkaršanu varas darbiem un diplomātiskā ceļā, uz kaŗa tribunāliem savām pašu tautām u. t. t. Komūnisms vairs nebūtu nekāds drauds, ja tā ideoloģija būtu sadarbība un draudzība ar citām tautām; tad komūnisms vairs nebūtu komūnisms. Krizes radīšana citās valstīs ir nepieciešama komūnisma eksistencei!

Šeit arī meklējama atbilde jautājumam, ko sev paši uzdodam: kādēļ gan Staļins nav par īsāku vai gaŗāku sadarbību, lai tā aizmidzinātu Rietumu demokratijas dziļā „miera" miegā!

2) Korejas kaŗš nesis lielus cilvēku un materiālu zaudējumus arī ASV un citām valstīm, un jo tālāk kaŗš ilgst, jo smagāk tas izjūtams. Tas izjūtams jau diezgan manāmi ZALO armijā, kam drauds krize. No viena mēneša uz otru atliek vācu armijas formēšanas līguma pieņemšanu. Anglijā un Francijā manāms stiprs atslābums pret bruņošanos. Nav ciešas sadarbības arī Tālajos Austrumos, un amerikāņu tauta kļūst arvien nervozāka, ziedojot savus kaŗavīrus.

3) ASV kaŗu turpinot, Staļins politiski zaudē maz, un viņš var savus agresīvos plānus veidot citā, mums nezināmā, virzienā.

4) ASV bruņoto spēku pieplūde Korejā ir daudz lielāka nekā Pad. Savienības karaspēkam. Kamēr krieviem Korejā nav nemaz karaspēka, ASV ir spiesta tur ievietot vairāk nekā vienu trešo daļu bruņoto spēku. Tā zaudējusi ap 2000 lidmašīnu un 12.800 kritušu, pazudušu un ievainotu kaŗavīru.

5) Smaga nasta ASV Korejā jānes arī financiāli un saimnieciski, un sakarā ar to, tās nevar sniegt nepieciešamo palīdzību Indoķīnā, Spānijā, Dienvidslavijā un Vācijā.

6) Ķīnas cilvēku zaudējumi nav tik svarīgi, kā to Rietumu pasaulē domā, jo Ķīnas cilvēku rezerves ir tiešām neizsmeļamas.

7) Gūstekņu apmaiņas jautājums ir psiholoģiski un politiski loti svarīgs faktors visiem galveniem kara dalībniekiem: ASV, Ķīnai un Pad. Savienībai, lai komūnisti pamiera piedāvājumu pieņemtu.

Summējot Korejas kaŗa pozitīvo un negātīvo nozīmi, var pieņemt, ka kaŗa turpināšana sniedz zināmas priekšrocības Pad. Savienībai, bet tās ir neskaidras, nestabilas! Rietumi ir pārāk lielā skaidrībā par Kremļa īstiem nopelniem, lai tie darītu tās kļūdas, kādas Maskava no Rietumiem sagaida! Tā redzam, ka pamiera izredžu pašreiz nav nekādu. Kamēr Maskava Korejas kaŗā nesaskatīs sev pilnīgi negātivu bilanci, tā kaŗu turpinās, un Staļina miera piedāvājumi aprobežosies tikai ar skaistiem vārdiem!

Igauņu globālā organizācija sākusi darbību

Kā jau agrāk ziņots, igauņi atrisinājuši vispasaules organizācijas jautājumu tādā veidā, ka katras zemes igauņu centrālā organizācija izrauga savu pārstāvi no ASV dzīvojošo igauņu vidus. Iniciātīvu šīs organizācijas veidošanā uzņēmās Igauņu nacionālā komiteja ASV. Tagad jau sešas igauņu centrālās organizācijas dažādās zemēs izraudzījušas savus pārstāvjus Igauņu vispasaules birojā, un tas uzsācis darbību. Birojā mītne ir Ņujorkā.

9. janvārī birojs sanāca uz savu pirmo sēdi, kuŗā piedalījās sekojoši locekļi: Kā ASV igauņu pārstāvis — Igauņu nacionālās komitejas priekšsēdis prof. J. Vasars, kā Anglijas igauņu pārstāvis — arch. M. Loite, kā Kanadas igauņu pārstāvis — redaktors H. Raudseps, kā Zviedrijas ig. pārst. — Dr. R. Renks, kā Austrālijas ig. pārst. — prāv. A. Hinno un kā Vācijas — tiesnesis H. Kikass. Atklāšanas sēdē bija ieradies Igaunijas ģenerālkonsuls J. Kaivs. Tuvākā laikā birojs publicēs proklamāciju igauņu tautai un izstrādās jaunās organizācijas statūtus.

Sagaidāms, ka savus pārstāvjus vispasaules birojā izraudzīs vēl citu zemju igauņu organizācijas. Argentīnā patlaban notiek igauņu centrālās organizācijas vēlēšanas. Neskaidrība radusies ar Zviedrijas igauņu pārstāvēšanu, jo tur ir divas organizācijas, kas abas pretendē uz centrālās organizācijas lomu. Šo jautājumu cer atrisināt tā, ka abām organizācijām dos tiesības izraudzīt savus pārstāvjus birojā.

Jautājums par vispasaules organizācijas izveidošanu igauņu aprindās pārrunāts jau kopš trim gadiem, un tagad tas ir ticis līdz pozitīvam atrisinājumam. Visas igauņu aprindas ir apmierinātas ar biroja nodibināšanos un nav neviena balss pacēlušies pret to. Birojs nepretendē uz trimdas valdības lomu, bet tas ir gatavs atbalstīt trimdas valdību, ja tāda nodibinātos.

Kā amerikāņu politiķi uzņēma Čerčilu ASV

ČERČILA POPULARITĀTE ASV MAZINĀS

Ikreiz, kad Čerčils ir ieradies ASV, viņš vienmēr ir ticis lūgts teikt runu ASV Kongresā. Šoreiz, kaut gan pašreizējais pasaules politiskais stāvoklis ir svarīgs un būtu izdevība sveikt tikko sanākušo jauno Kongresu, pēdējais nav uzaicinājis Čerčilu uzstāties Kongresā ar runu par ASV un Anglijas attiecībām un vispasaules politisko stāvokli.

Kādēļ?

— Šķiet, atbilde nav tālu jāmeklē, un varam droši teikt, ka vairums Kongresa locekļu, dzirdot vienu, otru Čerčila izteicienu par Korejas kaŗu viņa pirmajā preses intervijā, kuŗām piestājot ostā, atzina par pareizāku Čerčilu neuzaicināt Kongresā. Iebildumi un pārmetumi nāk pret Čerčila izteikto domu, ka Korejas kaŗa pamiera izredzes, kas pašreiz nonākušas strupceļā, nav nemaz tik bēdīgas. Čerčils arī brīdināja ASV nepievērsties Tāliem Austrumiem pārāk dedzīgi un nepamest Eiropu, kur pēc viņa domām gaidāms galvenais un īstais komūnistu uzbrukums.

Daudzi republikāņu politiķi un parlamentārieši pārmet Čerčilam šos izteicienus. „Ir labi runāt Čerčilam," tā saka šie politiķi, „jo Anglijai nav liels kaŗaspēks Korejā, un to zaudējumi salīdzinājumā ar amerikāņu zaudējumiem ir tiešām niecīgi. Tādēļ arī Anglija par poziciju kaŗu un pamiera sarunu strupceļu Korejā sevišķi neuztraucas." Tie bija noskaņoti stipri vēsi pret Čerčilu.

Sajā apciemojumā Čerčils vairs nebaudīja savu seno popularitāti un vadošie amerikāņu politiķi pēc viņa vizītēm pie Eizenhauera pūlējās no Eizenhauera izdabūt, vai viņš būtu Čerčilam devis kādus solījumus vai ne, un brīdināja no tā atturēties. Daži republikāņu senātori pat ieteic pret Korejas fronti vērst atombumbu, tās lietošanai neprasot Anglijas atzinumu.

Nav šaubu, ka uzbrukumi Čerčilam par viņa atklāto izteikšanos presē par Korejas kaŗu un Anglijas viedokli tajā un Eiropā, nāks arī no pašas angļu preses, kas atzīst Čerčila ceļojumu pie Eizenhauera par pārsteidzīgu un viņa atklāto runāšanu par neapdomīgu.

ĀRZEMNIEKIEM ASV JĀREĢISTRĒJAS
JĀUZDOD ADRESES LĪDZ 31. JANVĀRIM

Jaunais immigrācijas un naturālizācijas likums nosaka, ka visiem ārzemniekiem ASV jāuzdod savas adreses immigrācijas un naturālizācijas iestādēm. Attiecīgās blankas (Annual address report form I-53) dabūjamas katrā pasta iestādē un turpat arī nododamas. Katrai personai jāizpilda sava blanka. Bērniem līdz 14 gadiem to izpilda viņu vecāki vai aizbildņi. Ja kāds uz laiku izbraucis no ASV, tam jāpaziņo sava adrese Immigrācijas un naturālizācijas iestādei 10 dienu laikā pēc atgriešanās. Tālāk jaunais likums nosaka, ka ārzemniekiem jāpaziņo sava adrese 10 dienu laikā pēc katras dzīves vietas maiņas.

Personas, kas bez attaisnojošiem iemesliem nav iesniegušas minēto paziņojumu, var tikt apcietinātas un deportētas.

VAI LONDONAS SANĀKSME KLIEDĒS MIGLU?

Bruno Kalniņš sniedzis Zviedrijas ārlietu ministrijai ziņas par baltiešu presi trimdā, — tad no Stokholmas izraidīja 3 Latvju Vārda redaktorus

Pagājušā gada pēdējam mēnesim atnākot, pār britu salas metropoli Londonu uz vairākām dienām pārklājās tik bieza migla, kādu paši iezemieši neatceras piedzīvojuši daudzus gadu desmitus. Satiksme apstājās, elpot varēja tikai ar grūtībām, jo miglas villainē bija savākti visi milzīgās pilsētas kvēpi, un kad migla beidzot atkal izklīda, laikraksti izkalkulēja, ka apgrūtinātas elpošanas dēļ paātrinātā nāve pienākusi vairāk nekā 3000 cilvēkiem.

Tāda bija klimatiskā atmosfaira, kurā risinājās apspriede, par ko loti daudz rakstīts un runāts jau mēnešiem ilgi. Eiropas vēlēto zemju delegātu un partiju pārstāvju kopsēde ar nolūku noskaidrot kopdarbības iespējas. Situācija sanāksmē bija pārāk intensīva un saspringta, kaut arī nekļuva vētraina, tapēc migla tajā ielauzties nevarēja. Ja šī sanāksme būtu iespējusi izklīdināt dažu labu miglainu plankumu, kuŗu aizsegā trimdas gados šad tad notikušas visādas divainas lietas, tad tā būtu sevi attaisnojusi.

Centrālās latviešu organizācijas bija sūtījušas vēlētos pārstāvjus no šādām Eiropas zemēm: no Anglijas (A. Abakuks, A. Alksnītis, A. Bulle, K. Mangulis, P.Reinhards, J. Savickis), no Beļģijas (K. Gulbis),no Dānijas (V.Briedis), no Francijas (O. Grosvalds), no Šveices (A. Skrēbers), no Vācijas (A. Abakuks, R. Liepiņš, A. Šilde, V. Janums).

Zviedrijā pagājušā vasarā nodibinātā Zviedrijas Latviešu Nacionālā Padome par saviem pārstāvjiem bija pieteikusi J. Andersonu un M. Salno, bet pret šo delegātu pilnvarām gandrīz visas Zviedrijas latviešu organizācijas bija iesniegušas protestus, uzsverot, ka ZLNP nereprezentē Zviedrijas latviešu vairākumu. Šā jautājuma izšķiršana tad nu kļuva pirmais smagais punkts, no kura atkarājas tālākais sanāksmes likteņis. Iepriekšējās sarunās tomēr bija iedevies vienoties par divi noteikumiem, ar kuŗiem Zviedrijas pārstāvjus varētu sanāksmē pielaist:

1) ZLNP uzskatāma par Zviedrijas latviešu pagaidu pārstāvību; 2) tai līdz 1953.g. 1. jūnijam jāpaveic visa pārstāvības sastāva izraudzīšana vēlēšanu ceļā. Šādu atrisinājumu zemju delegāti akceptēja, un līdz ar to šī riskantā zemūdens klints bija apieta.

Tālākā darba gaitā savus priekšlikumus sadarbībai minēja partiju pārstāvji. No partijām piedalījās Latvijas katoļu un demokratisko zemnieku bloks (D. Elsts, J. Roskošs), Latv.sociāldem. strādnieku partija (B. Kalniņš, K. Dziļleja, O. Čaks), Latv. liberāļu apvienība (J. Breikšs) un Latv. zemnieku savienība (E. Zelmenis, V. Bušs).

Partiju sadarbības priekšlikumi, kas, tos pieņemot, bija iestrādājami statūtu grozījumos, izteicās četros galvenos punktos: 1) vēlētie zemju pārstāvji un partiju delegāti Latvijas atjaunošanas komitejas Eiropas Centrā ieiet proporcijā 2 : 1; 2) statūtos jāakceptē 1922.g. satversme; 3) lai vairākums neuzspiestu mazākumam savu gribu, zināmos jautājumos jāparedz balsošana ar kvalificētu vairākumu; 4) jāizbeidz savstarpēja apkarošanās.

Triju dienu debatēs šos četrus pamatnoteikumus izgrozīja no visiem viedokļiem, un panāktā vienošanās rāda, ka tikai kādu pusi savu priekšlikumu partiju pārstāvji sagaidījuši īstenojamies. Vietu sadalījumu 2:1 pieņēma negrozītu. Par riskanto satversmes jautājumu intensīvas debates notika kuluāros, pulcējoties atsevišķi zemju pārstāvjiem un statūtu redakcijas komisijai. Beidzot izdevās atrisināt šo jautājumu tā, ka statūtos dots akcepts ne vien satversmei, bet tikai tās galvenajiem pamatprincipiem, tā aizkavējot mēģinājumus turpināt pēdējās Saeimas pilnvaras līdz bezgalībai. Debatēs no šiem akceptējamiem satversmes pamatprincipiem tika izcelta t. s. 18. novembŗa deklarācija ar klauzulu, ka suverēnā vara pieder Latvijas tautai. Attiecīgais statūtu pants tagad skan:

LAK Eiropas Centra mērķis ir cīņa par neatkarīgu, demokratisku Latvijas valsti, atbilstoši Latvijas republikas satversmes pamatprincipiem un respektējot Latvijas nacionālās valdības izdotās ārkārtējās pilnvaras.

Ļoti zīmīgs fakts ir, ka partiju pārstāvji devuši savu akceptu ārkārtējām pilnvarām, ko viņi līdz šim bieži vien ļoti asi apkaroja. Nav šaubu, ka šīs pilnvaras tagadējos apstākļos ir viens no ļoti iedarbīgiem ieročiem latviešu tautas tiesību izcīnīšanā, un kas gan tas ir par cīnītāju, kas negrib atzīt dažus no saviem ieročiem.

Partiju priekšlikums par mazākuma tiesību nodrošināšanu neguva akceptu. Statūtos tagad noteikts, ka delegātu sapulce pieņem lēmumu ar vienkāršu balsu vairākumu, izņemot statūtu grozīšanu, LAK EC likvidēšanu un citus principiāli svarīgus jautājumus, kad kvalificētu (2/3) balsu vairākumu pieprasa vismaz 1/3 delegātu. Bet vai jautājums atzīstams par principiāli svarīgu, to delegātu sapulce izlemj ar vienkāršu balsu vairākumu. Ar to ir novērstas veto iespējas.

Diezgan garas un asas debates risinājās par ceturto priekšlikumu, ka izbeidzama savstarpēja apkarošanās, jo valda vispārējs ieskats, ka partiju cilvēkiem šai trimdas „nodarbībā" bijusi sava ievērojama daļa, kaut arī ne vienīgā. Sanāksmes pirmajā dienā pēc partiju pārstāvju ziņojumiem, V. Janums atgādināja B. Kalniņam, ka sociāldemokratu izdevumi, kā savā laikā Brīvība un Partijas biļetens pat līdz pēdējam laikam uzbrukuši visiem, netaupot pat mūsu archibīskapu. V. Janums jautāja arī par sociāldemokratu partijas sakariem ar komparti ju 1940. gadā. B. Kalniņš paskaidroja, ka apkarošanās bijusi abpusīga. Sociāldemokratu partija neesot varējusi komparti ju iestāties, jo kopš 1934. gada bijusi likvidēta. Ar komūnistiem esot tikai saistījušies atsevišķi partijas darbinieki.

Pēdējā sanāksmes dienā, kad rezolūcija par iecietību un neapkarošanos nāca pieņemšanā, debates iedegās no jauna. A. Skrēbers uzsvēra, ka iecietībai jābūt vispārējai, lai nevarētu pārmest, kā rezolūcija vajadzīga vienas personas segšanai. J. Andrups aizrādīja, ka rezolūcija nav padarāma par dekrētu sabiedrisko lietu ministrijas garā. Uz neapkarošanos aicināma ne tikai prese, bet jārāda priekšzīme visiem, kas piedalās sabiedriskā darbā. Brīvā prese ir pulss, kas rāda, cik dzīve kādā sabiedrībā veselīga, un demokratiska. Pret to trimdā daž kārt grēkots. **Zviedrijā 1945.gada beigās izsūtīja no Stokholmas trīs Latvju Vārda redaktorus, aizliedzot viņiem nodarboties ar žurnālistiku. Tas notika laikā, kad Bruno Kalniņš deva ziņojumus par baltiešu trimdas presi zviedru ārlietu ministrijas preses nodaļai.**

B. Kalniņš paskaidroja, ka nekad neesot bijis archīva darbinieks zviedru ārlietu ministrijā, bet nenoliedza, ka devis ziņojumus ārlietu ministrijas preses nodaļai.

Šai vietā V. Janums apgalvoja, ka laikraksts Londonas Avize, ievietodams kādā grāmatu izdevēja ssludinājumu, kuŗā pieminēts B. Kalniņš, esot nostājies uz Pēdējā Brīža līmeņa.

Galu galā rezolūciju par savstarpēju neapkarošanos tikpat latviešu kā citu tautu presē pieņēma ar visu klātesošo balsīm.

Plašākas debates radīja jautājums par globālās latviešu apvienības izveidošanu. Izkristallizējās ieskats, ka apvienībai radāmas divas neatkarīgas delegācijas — viena Amerikā, otra Eiropā un atzina par vēlamu globālajā centrā iesaistīt arī partiju pārstāvjus.

Sanāksmes kopvērtējumā daudzi latvieši, it sevišķi ārpus Eiropas, dabiski jautā, kapēc bijušas vajadzīgas šīs lielās pūles un ilgās neauglīgās diskusijas,lai iesaistītu Eiropas Centrā partiju pārstāvjus. Atbildi te dod tarptautiskais stāvoklis, kas prasa, lai mūsu iekšējā noorganizēšanās būtu nobeigta, un lai tai būtu formas, kas pazīstamas Rietumu tautām. Starptautiskā forumā izejot, piedaloties konferencēs, pirmais jautājums ir: Kāds jūsu politiskais sastāvs?

Latviešu trimdiniekiem nav iebildumu pret partijām principā, bet gan pret kādu no to darbiniekiem un pret senilitāti, kādā tās mums kādreiz bija noslīdējušas. Liekas, ka arī partijas pašas to saprot un ar labo gribu un piekāpību sadarbības labad, ko tās rādīja Londonā, mēģina sākt savā darbībā jaunu posmu. Ja tas tiešām dotu priekšnoteikumus trimdas pilsoņu kaŗa izbeigšanai un auglīgam kopdarbam Latvijas labā, tad Londonas sanāksme būtu izkliedējusi krietnu daļu smacīgas miglas mūsu sadzīvē un ievadījusi jaunu cēlienu. R.

VISI POŠAS UZ
PRESES BALLI
30. JANVĀRĪ
COLUMBUS HALLĒ

Laikraksta LA izdotie
SIENAS KALENDĀRI
saņemami laikraksta redakcijā
123 HURON ST., TORONTO,
kā arī pie laikraksta pārstāvjiem

VĒL VIENS TRIMDAS UPURIS

Traģiskā nāvē labprātīgi no dzīves šķīries bij. LŪ students Jānis Bullītis. Nelaiķi kremēs ceturtdien, 15. janvārī, plkst. 4.30 St. Džonsa krematorijā, Wellesley un Parliament ielu stūrī, Toronto. Tautieši laipni aicināti piedalīties izvadīšanā.

Izvadīs māc. A. Lūsis.

LATVIJA

Redakcija patur tiesības iesūtītos manuskriptus saīsināt.

Nelūgtos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos nosūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

Kanada būvē zemūdeņu izoīcinātājus

Karaliskā Kanadas kara flote būs galvenais pretspēks zemūdenēm Ziemeļatlantikas pakta nāciju spēkos. Šo solījumu atbalsta $250 milj. kuģu būvniecības programmas īstenošana un pastāvīgi pieaugošais jūrnieku skaits.

Otrā Pasaules kara beigās pārsvars vērsās par labu zemūdenēm, kad sāka lietot „šnorkeļa" aparātus, kas atļauj zemūdenēm neaprobežotu laiku „elpot" zem ūdens. Rietumu valstis kopš tā laika meklē jaunas zemūdeņu apkarošanas ierīces, būdamas pārliecinātas, ka Krievijas spēks stipri balstās uz modernām zemūdenēm.

Kanada liek savas cerības uz kādu jauna tipa $15.000.000 eskorta kuģi, kas it kā būšot daudz iedarbīgāks pret zemūdenēm nekā citi kara kuģi. Nelaime ir tikai tā, ka 14 pasūtinātos kuģus vēl tikai būvē septiņās Kanadas kuģu būvētavās, ka to pagatavošana ir ievērojami nokavēta un pirmais no tiem varēs uzņemties dienestu tikai 1953. g. vai vēlāk. Starplaikā kara flotei jāpalaujas uz modernizētiem iznīcinātājiem un citiem kuģiem.

Bija kādreiz cerības, ka septiņi eskorta kuģi būs iesaistīti dienestā jau līdz triju gadu aizsardzības programmas beigām 1954. g. aprīlī. Tagad tās ir zaudētas cerības. Pat iznīcinātājs Elokvin, ko būvēja kā eskorta kuģa paraugu, nebūs gatavs agrāk par 1953. gadu. Aizkavēšanās radās sakarā ar moderno ieroču strauju, sarežģītu attīstību, elektronisko ierīču progresu, kas padara kuģu, lidmašīnu un lielgabalu konstruēšanu aizvien grūtāku un dārgāku.

Pēdējos 10 vai 12 gados elektronisko aparātu attīstība bijusi taisni fainomenāla. Tos izmanto kā zemūdeņu atrašanai un iznīcināšanai, tā arī kuģu vadīšanai un apbrunošanai. Pirms Otrā Pasaules kara flotei nemaz nebija elektrības nozares. Šodien tā nodarbina gandrīz 10 procentu visa personāla. Arvien vairāk un vairāk lietpratēju nākas sagatavot. Tagad nepieciešami 15 mēneši, lai sagatavotu parasto jūrnieku, un trīs gadi, — lai sagatavotu techniķi.

Kara flotes jūrnieku skaits, kas līdz 1951. gada 1. janvārim bija 10.487, tagad tuvojas 15.000. Kara flotes virsnieki izteikušies, ka viņi ir apmierināti ar tiem rekrūšiem, kas tagad ieplūst kara flotes dienestā, bet vēl arvien trūkst dažu techniķu un jūras lidotāju. Ir cerības, ka šo trūkumu pa ziemas laiku izdosies novērst. Paredzēta iesaukšanas kampaņa no viena krasta līdz otram.

Arī Korejas operācijas pastāvīgi jauc apmācības līdzsvaru. Pieci aktīvā dienesta iznīcinātāji, rotācijas kārtībā ir iesaistīti Korejā, trīs — aizjūrā, viens dodas uz mājām un viens sagatavojas ceļam pāri jūrai. Pēc kaujas apkalpes apmēriem, šiem iznīcinātājiem vajadzīgi tikpat daudz jūrnieku, cik 3 apmācības kuģiem.

Halifaksas osta izveidojusies par Atlantijas pakta spēku galvenās nometnes nodaļu. Ja sāksies karš, tā kļūs par galveno operātīvo nometni Ziemeļrietumu Atlantijas plašajam apgabalam. Tā būs Kanadas jūra. Kara plānos nav paredzētas svarīgas operācijas Klusā okeanā.

Pašlaik kara flotei ir 9 lidmašīnu bazes kuģis „Magnificent un četri lidmašīnu skvadroni, divi kaujas kuģi — Quebec un Ontario, 11 iznīcinātāju, daži no tiem rezervē un vairākas fregates un mīnu trāleri. 1954. gadā 100 kuģu kara flote ir iecerējusi jaunu lidmašīnu bazes kuģi, kas jau pasūtināts Britanijā, bet kas dienesta uzsākšanai nebūs gatavs līdz 1955. gadam, bez tam 2 kaujas kuģus, iznīcinātājus, pretzemūdeņu kuģus un vēl vairākus mīnu trālerus un fregates.

CS

VECĀKĀS KANADAS LATVIEŠU ORGANIZĀCIJAS

MONTREĀLAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS BIEDRĪBAS PIECI GADI

Montreālas Latviešu Palīdzības Biedrība 3. janvārī atskatījās uz pieciem savas pastāvēšanas gadiem. Tas nav liels gadu skaits kādai organizācijai parastos apstākļos, bet svešā zemē un mūsu trimdas apstākļos tas ir atzīmēšanas cienīgs!

Svētku aktu atklāja tās tagadējais priekšsēdis O. Vīndedzis, paziņodzot pirmajiem biedrības dibinātājiem un nesavtīgiem darbiniekiem, veclatviešiem K. Lazdiņam un A. Rangem goda rakstus par viņu uzņemšanu biedrības mūža goda biedros. Šinī pašā reizē goda rakstu par darbu biedrības un arī visu latviešu labā saņēma Dr. A. Valdmanis, kurš pagājušā pilnā biedru sapulcē tika ievēlēts par šīs organizācijas mūža goda prezidentu. Dr. A. Valdmanim klāt neesot, šo Montreālas latviešu atzinības parādījumu saņēma viņa kundze.

Pirmā rindā no kr.: Valdes priekšsēdis O. Vīndezis, goda biedrs A. Range, Ranges kdze, konsuls V. Tomsons, Dr. A. Valdmaņa kdze, goda biedrs K. Lazdiņš. Foto O. G. Asmenis

Pēc goda rakstu izsniegšanas biedrības dibinātājs un pirmais priekšsēdis K. Lazdiņš garāku runā pakavējās pie organizācijas tapšanas un tālākā darba, kas veikts šais piecos gados. Pirmā doma par latviešu palīdzības komitejas dibināšanu Montreālā abiem jau pieminētiem veclatviešiem radusies 1947. g. rudenī, kad šeit sāka ierasties pirmās ar darba līgumu izsauktās latviešu drēbnieku ģimenes. Darba devēji ir rūpējušies tikai par darbu, bet dzīvoklis un viss pārējais bijis jāsagādā pašiem iebraucējiem. Ievērojot pēdējo vajadzības neprašanu un gaužam mazos naudas līdzekļus, viss aprūpības darbs gūlies uz palīdzības komitejas pleciem. Bet darbs sekmējās, un ikviens, kas pie palīdzības komitejas griezās, aizgāja apmierināts. Jau 1948. g. 4. janvārī palīdzības komiteja tiek pārorganizēta par biedrību, kuru dienu tad arī var skaitīt par Montreālas latviešu palīdzības biedrības dibināšanas dienu. Pirmajā biedrības valdē ievēl K. Lazdiņu, A. Rangi, N. Dulpiņu un Dunci. Iebraucēju skaitam strauji palielinoties, tiek paplašināta biedrības pārvalde, kurā ieiet jauniebraucēji M. Ikvilds, A. Krieķis, J. Drupals. Rodas priekšlikumi dibināt latviešu draudzi, ko arī sadarbībā ar mūsu archibīskapu un vietējo sinodi izdodas reālizēt. Par draudzes mācītāju nāk māc. A. Gaudiņš, kas šo darbu turpina vēl šodien. Vēlāk tiek likti pamati latviešu teātrim, nama fondam un Daugavas Vanagu Apvienībai, kuru visi izauguši no MLPB.

Arī ierosinājums par Kanadas latviešu apvienības dibināšanu nāk no MLPB, jo šinī laikā latviešu Kanadā saradies jau labs pulks, tiem ir savas organizācijas, grupas un pulciņi, kas prasīt prasa visu to apvienošanu. Un tā 1948. g. septembrī MLPB valdes locekļa M. Ikvilda ierosinājums par apvienības dibināšanu īstenojas un Toronto tiek sasaukta pirmā delegētu saime. Runu nobeidzot, sirmais tautietis sirsnīgos vārdos aicina svētku viesus neaizmirst dzimteni, palīdzēt saviem grūtībās nonākušiem brāļiem un māsām, jo arī pirmos biedrības darbiniekus spārnojusi doma par palīdzību latviešiem kas būtu palīdzība arī mūsu dzimtenei — Latvijai.

Pēc tam sekoja apsveikumi, kurus pirmais ievāda konsuls Vilis Tomsons, aicinot kā visas organizācijas, tā arī ikvienu latvieti uz kopēju darbu par kopēju mērķi. No latviešu draudzes sveic tās priekšnieks prof. A. Tauriņš, no LNAK un Toronto latviešu biedrības LNAK padomes loceklis N. Zoldners, no Daugavas Vanagiem valdes prks Dr. J. Zariņš, zīmīgi norādot, lai izteiktie aicinājumi par sadarbību nebūtu tikai vārdi, bet arī darbi; no nama fonda A. Pušpurs, latviešu skolas E. Mazutis, aicinot latviešus sūtīt savus bērnus latviešu skolā, katoļu draudzes A. Znotiņš un no inženieru un techniķu kopas A. Karlsons. Rakstiski sveicienus sūtījuši DV centrālās valdes priekšsēža biedrs O. Kļavenieks, archibīskapa pārstāvis prāv. A. Skrodelis un Londonas latviešu kopas priekšsnieks prof. A. Dreimanis.

Pēc svētku akta plašais viesu pulks griezās jautru deju virpulī, pa starpām stiprinādamies pie bbas dāmu komitejas bagātīgi klātā bufetes galda. Šeit jāizsaka atzinība dāmu komitejas priekšniecei Dičkaļa jaunkundzei, A. Paegļa un Dz. Ikvilda kundzēm un talciniecei L. Egliņes jaunkundzei par rūpīgi gādātiem un sagatavotiem atspirdzinājumiem un latviskiem uzkožamiem.

Viss jau būtu labi, tikai pēdējā laikā ir jūtama, kādreiz tik rosīgās latviešu biedrības darbības apsīkšana. Tā arī šai jubilejas vakarā nekā nedzirdējām par biedrības pēdējā laika gaitām, pēc dibinātāju aiziešanas no tās, nedz arī par tās nākotnes nodomiem. Arī svētku aktā gribējām dzirdēt kādus mākslinieciskus priekšnesumus, vai citāda veida kultūrālu programmu, bet tas, diemžēl, izpalika. Cerēsim, ka uz priekšu biedrības runas vīri uzsāks mazliet rosīgāku darbību.

O. Kr.

ATSAUKTS KONCERTS

Dziedones Elzas Žebranskas koncerts, kas bija paredzēts 6. feruārī Toronto, atlikts uz marta beigām vai aprīļa sākumu. Dziedone saņēmusi no Latvijas paziņojumu, ka viņas mātei amputētas kājas. Launā ziņa mākslinieci tā satriekusi, ka viņas uzstāšanās koncertā tuvākā nākotnē nav iespējama.

PASKAIDROJUMS

Manā rakstā par LU Studentu Vienību Savienību šī laikraksta 7. janvāra n-rā V. S. dibinātāju uzskaitē trūkst K u r s a.

A. Dreimanis

LABOJUMS

7. janvārī ievietotā paziņojumā minēts, ka grūtdienu aprūpei ziedojis Jānis Androvičs $15.00, jābūt $10.00.

LATVIJAS KONSULĀRIE PĀRSTĀVJI KANADĀ:

ĢENERĀLKONSULS

Mr R. N. BRYSON

Toronto. Tel. WA 1688

320 BAY ST., ROOM 1304

KONSULS

VILIS TOMSONS

MONTREĀLĀ, P. Q.

5210 VICTORIA AVE, APT. 16

Tel. AT 7798

NUJORKAS LATVIEŠU BIEDRĪBA GATAVOJAS 60 GADU JUBILEJAI

Nujorkas Latviešu Biedrība savā ģenerālsapulcē pieņēma statūtu grozījumus un ievēlēja jaunas amata personas. Maksimālais vecums jaunu biedru uzņemšanā līdz šim bija nolikts 50 gadi. Pēc jaunajiem statūtiem par biedru var uzņemt personas līdz 55 gadu vecumam.

Par biedrības priekšnieku ievēlēja līdzšinējo R. Egli, par priekšnieka palīgu V. Jordānu, sekretāru — A. Homiču, kasieri — P. Zālīti, mantzini — Almu Šteinu, kārtībnieku — K. Krūsi, kontrolieru — G. Truci un revidentiem — R. Turku un L. Opsi. Nama fonda komitejā ievēlēja A. Zelmeni, V. Jordanu, K. Miezi, O. Mucenieku, J. Staņu un M. Staņu.

18. janvārī Latviešu Biedrība svinēs savas pastāvēšanas 60 gadu jubileju Webster Hallē (119 E 11 St, N.Y.C.). Svinības sāksies pl. 4 pp. ar dineju. Pēc tam sekos koncerts un deja. Koncertā uzstāsies Norma auziņa (vijole), Velta Meinhubere (sopráns) un Viktors Stots (baritons). Dinejas gaida kartes un ieejas biļetes dabūjamas pie R. Egles, tel.: TR 4-9610 vai pie A. Homiča, tel. FO 7-9625.

LASĪTĀJU VĒSTULES

PASKAIDROJUMS

1952. g. 20. decembra laikraksta Latvija (Vācijā) 51. n-rā rakstā — Eiropas latviešu sanāksmes vērtējumi, uz DV Centrālās valdes prsēža V. Januma izteicieniem, ka: „Visi DV biedri, kas kā viesi noklausījās LAK EC kopsēdes gaitu, par tās norisi un pieņemtiem lēmumiem izteicās atzinīgi, — paskaidroju savā un vēl divu DV biedru vārdā, kas arī kā viesi noklausījās kopsēdes gaitu un tajā pieņemtos lēmumus, ka mūsu vērtējumu vai domas šajos jautājumos neviens nekad nav prasījis un tāpēc uzskatām minēto kā subjektīvi izteiktu.

Paskaidroju, ka esam tomēr citādos ieskatos.

A. Pope, Londonā, Anglijā

MĀKSLINIECISKO SARĪKOJUMU KALENDĀRS TORONTO

1953. g. 18. janvārī, svētdien, plkst. 6.00 vak. sv. Andreja baznīcas lielajā zālē T. Ķeniņa klavieru studijas atklāts audzēkņu vakars.

24. janvārī, plkst. 7.30, sv. Andreja baznīcas lielajā zālē operdziedātāja Valdemāra Salnas koncerts. Programmā operu ārijas un dziesmas. Piedalās: komponists Tālivaldis Ķeniņš.

1. **februārī, plkst. 6 vak. Sv. Andreja b-cas m. zālē T. Ķeniņa referātu cikla „Lielās mūzikas problēmas" 11. lekcija: „Kamermūzika". Skaņu plašu illustrācijās Bacha, Mocarta, Bēthovena, Šūmaņa un Ravela darbi.**
2. **februārī viļolnieks P. Kalējs un pianiste Felicita Maizīte koncertēs Toronto DV sarīkojumā.**
2. **februārī, plkst. 8,15 vak. Heliconian Hall (35, Hazelton Ave.) brāčista Paula Zariņa koncerts, pie klavierēm Leo Barkins. Programmā Bacha, Šūberta, Persela, Baksa un Ķeniņa darbi.**

CITI SARĪKOJUMI

16. janv. — DV Teātra Kanadā un tautisko deju kopas Saktas sarīkojums.

17. janvārī, plkst. 19.00 sv. Trīsvienības baznīcā, sakarā ar Draudzīgā aicinājuma atceri, skautu un gaidu latvisks vakars. Referēs Dr. phil. H. Tichoskis. Pēc tam tautiskas dejas un rotaļas.

17. janvārī, plkst. 19.30 Latviešu Agronomu Biedrības Kanadā biedru vakars, 198 Osler ielā. Referāti, filmu demonstrējumi, tēja.

24. janvārī — Draudzīgā aicinājuma un Latvijas de iure atceres vakars sv. Trīsvienības baznīcā, Sherbourne un Bloor, plkst. 18. Atceres runa — dzejn. Veltas Tomas, pēc tam mūzikāli priekšnesumi. — TLB sarīkojums.

30. janvārī — LPB Kanadas kopas sarīkojumā Preses balle Kolumbus zālē.

7. februārī — Pelnu balle — TLB Dāmu komitejas sarīkojums.

20. febr., plkst. 20.00 — tradicionālais stuč. karnevāls — Nakts latiņu kvartālā, Kolumbus zālē.

DAUGAVAS VANAGI

DV ROSĪBA KANADĀ

DV Kanadas valdes pr-ka vietn. O. Kļavenieks Jaunā gada sākumā apciemoja DV saimi Londonā un piedalījās DV Londonas nod. valdes sēdē. Londonas DV saime sava enerģiskā priekšnieka A. Liepiņa vadībā ir guvusi pagājušā gadā lielus panākumus, DV darbības sekmēšanā. Jāpiezīmē, ka arī iepriekšējā gadā DV Londonas nod. bija viena no sekmīgākām savā darbībā visas Kanadas DV saimes mērogā.

O. Kļavenieks, īsāku laiku uzturējās arī Hamiltonā, kur tikās ar vietējās DV nod. vadošiem darbiniekiem. Arī Hamiltonas nod. pēdējā laikā guvusi atzīstamus panākumus, savā darbībā, par ko it sevišķi liecina tautiešu kuplā piedalīšanās DV sarīkojumos, uz ko DV Hamiltonas nod. vadība var būt īpaši lepna.

Labi panākumi gūti arī aprūpes darba laukā. Nodaļas valdes darbību vada E. Robežgruntnieks. Sevišķi atzīmējama valdes sekr. A. Ieviņa enerģija un uzņēmība nod. darbā.

Tālākā apciemojuma braucienā O. Kļavenieks ieradās Toronto, kur piedalījās DV Kanadas valdes sēdē, un tikās ar Toronto nod. valdes priekšsēdi I. Jankovski, pārrunājot daudzus svarīgus DV darbības jautājums, kuri skar DV Toronto nodaļas darbu. ks

DV TORONTO NODAĻAS DĀMU KOMITEJAS

vēlēšanas notiks svētdien š. g. 25. janvārī, plkst. 16.00 DV namā 123 Huron ielā ar iepriekš izziņoto darba kārtību. Nesanākot pietiekošam dalībnieku skaitam, plkst. 16.30 sapulce pilnīgi tiesīga pie katra ieradušos skaita.

ZIEDOJUMI

DV Toronto nodaļa saņēmusi sek. ziedojumus Ziemassvētku ārtavai trūkumcietējiem:

Iecelošanas, izcelošanas vīzu, pasu, dzīvokļa, darba un pavalstniecības lietas kārtō

ALEKSANDRS KĀNBERGS

596 Sherbourne St., Toronto

Tel. RA 7149

J. Ilziņš $10.—; Ed. Hūns $3,45; I. Rigers $1.— un J. Lininš $1.—.

Kopā ar iepriekšējiem $190,20.

2) Kara Invalidu namam Vācijā: nezināms $5.—; Jānis Ikners $10.—.

Kopā ar iepriekšējiem $1201,45.

3) Grūtdieniem, invalidiem un TBC slimiem:

J. Ilziņš $10.—; F. Rigers $1.—; 87 Mac Phearson Ave iedzīv. $14.—; L. Vēveris $4.—.

Kopā ar iepriekšējiem $641,84.

Visiem ziedotājiem un ziedojumu vācējiem liels latvisks paldies!

DV Toronto nod. valde

Turpinājums

$77,- 1952.g. 18. novembra Toronto Latviešu organizāciju Rīcības Komitejas ziedojums no 18. novembra atceres akta atlikuma. $18,- Vindzoras latviešu Kopas ziedojums. $10 .- D.Biškaps; $5.- Rasma un Richards Tūteri; $5.00 V. Kils; $22,- J.Augstkalna savāktie ziedojumi no Wellandas un tuvākās apkārtnes tautiešiem, kuŗus ziedojuši: $2,- J.Augstkalns; $1,- L. Augstkalns; $2,- A. Kārklis; $2,- A.G.Ducmanis; $1,- K. Rijnieks; $2,- M.Barkāns; $1,- A.Barkāns; $2,- A.Skalde; $1,- H.Salciunas; $1,- J.Straume; $1,- J.Krūmiņš! 1.00 T. Rūsis; $2.00 J. Paukšēns; $1.00 V. Paukšēns; $1.00 O. Pētersons; $1.00 V. Pētersons.

Savā pavadvēstulē J. Augstkalns raksta: „Maza atzinība no Vellandas un tās tuvākās apkārtnes latviešiem — latviešu tautas labākajiem dēļiem, kuŗi likdami savu dzīvību ķīlā par dzimteni un par tautiešiem, kuŗi šodien atrodamies šaipus dzelzs aizkara, ir zaudējuši veselību."

$2.00 R. D.; $5.00 T. Frišenfelds; $15.00 DV Manitobas nod. savāktie ziedojumi, kuŗus ziedojuši: $5.00 A. Ozoliņš; $10.00 T. un E. Minkēvics.

Kopā ar iepriekšējiem ziedojumiem $4.571.39. No tiem pārvests uz Vāciju caur bloķēto marku kontu — $3.863.64.

$20.80 DV Manitobas nodaļas savāktie ziedojumi, kuŗus ziedojuši: $2.00 A. Larionovs; $2.00 K. Līnīts; $2.00 G. Staudžs (pēdējie 2 invalidu pabalstam). $5 D. Blūms — izmaksai neredzīgajam Atim Teikmanim; $9.80 ev.-lut. draudze Vinipegā izmaksai LKOK J. Mežciemam.

$2.00 J. Treijs 1 st. algas ziedojums; $6.00 V. Miķelsons — 1 st. algas ziedojums.

$20.00 DV Toronto nod. savāktie ziedojumi.

Ziemassvētku ārtavas ziedojumi: $15.50 laikraksta Latvija Amerikā savāktie ziedojumi pēc sar. Nr. 98.

$97.75 DV Toronto nod. savāktie ziedojumi:

$5.00 O. un Dz. Indzeri; $8.00 P. Balodis; $5.00 Rasma un Richards Tūteri.

$2.00 R. D.; $1.00 V. Grāvelis; $2.00 M. un K Ozols; $4.00 A un M. Tūteri; $1.00 J. Kalējs; $5.00 T. Frišenfelds.

$28.00 DV Manitobas nod. savāktie ziedojumi, kuŗus ziedojuši: $1 Dz. Voltners; $1.00 A. Voltners; $1.00 M. Sproģis; $1.00 A. Litaunieks; $2.00 A. Alksnis; $1.00 D. Vīgants; $1.00 A. Vulfs; $1.00 A. Multiņš; $2.00 V. Jandavs; $2.00 A. Treiguts; $1.00 J. Bekeris; $2.00 A. Larionovs; $1.00 V. Stenders; $1.00 A. Bambāns; $1.00 L. Smoļinskis; $1.00 I. Rozenbachs; $1.00 I. Rozenbachs; $2.00 E. Bandinieks; $3.00 T. Minkevics; $2.00 V. Dreimanis.

Laikr. Latvija Amerikā iemāksāts $5.00, kuŗus ziedojis V. Grīnblats.

Kopā ar iepriekšējiem ziedojumiem $393.00 no tiem pārvests uz Vāciju $126.00. A. Stūris ziedojis 1 vīriešu ziemas mēteli kādam kara invalidam Vācijā.

Laikraksta LA kantorī un DV Grāmatnīcā iemaksāti ziedojumi. Invalidu Nama iegādei: J. Vinceks $10.00; S. Cīrulis $5.00; M. Laimiņš $5.00; J. Zommers $5.00; M. Krūze $3.00; V. Čuriškis $2.00; J. Garnsdorfs $5.00; M. Zviedris $5; Selis $5.00; Groskopfs $5.00;

Trūkumcietēju aprūpei: V. Grīnblats $5.00; J. Vinceks $4.00; P. Geistauts $5.00; J. Miķelsons $5.00; Kozlovskis $2.00; I. Murevskis $1; M. Krūze $2.00; V. Čuriškis $3.00; K. Kaņeps $2.00.

Visiem ziedotājiem mīļš paldies.

DV Kanadas valde

(Turpinājums sekos).

DAUGAVAS VANADŽU DARBS BOS TONĀ

PAR DRAUDZĪBU, PALĪDZĪBU UN LIELO MĒRĶI—LATVIJAS NĀKOTNI

Nevaram liegt, ka Bostonas latviešu sabiedriskā dzīvē arvien ir liela rosība, jo netrūkst ne sarīkojumu, nedz biedrību, kas tos rīko. Tādēļ daļai sabiedrības pārsteidzoša varētu likties Daugavas Vanadžu apvienības nodibināšanās 1952. gada septembrī Bostonā.

1953. gadu Vanadžu saime uzsāka ar sanāksmi 4. janvārī Daugavas Vanagu mītnē. Sanāksmē vanadžu priekšniece A. Hirša kundze sniedza pārskatu par paveikto, kaut arī darbība ir pašā sākumā. Šai īsā laikā tomēr paveikts samērā daudz, starp citu pieminot, ka savākti un nosūtīti sainīši latviešu pacientiem Gautingenas sanatorijā Vācijā. Ziemassvētkos iepriecināti latviešu bērni īpašā bērniem rīkotā eglītes vakarā. Apciemota ārpus Bostonas un garīgi un materiāli atbalstīta vtentuļi dzīvojoša latviešu ģimene, ko māc slimība. Bet vēl nopietnāki uzdevumi veicami nākotnē. Vanadzes vēlas kalpot un palīdzēt latviešu sievietei kā mājasmātei un jaunatnes audzinātājai. Svešuma nasta sievietei arvien grūtāk nesama kā vīrietim, jo jāveido jauna mājas vieta, kur audzināt savu ģimeni, tai jābūt gaišai, tīrai, fiziski un morāli. Šie uzdevumi ir pietiekami lieli, lai aizpildītu visu sievietes darba dienu, bet lielākā tiesa latvietes blakus saviem vīriem strādā arī ārpus mājas. Dienišķais maizes un mājas darbs ne drīkst tomēr latviešu sievieti noliekt pie zemes, viņai jārod arī iespējas garīgi augt un veidoties. Daudz, kas vienai ir pāri spēkiem, ir vieglāk paveicams kopējiem spēkiem. Vanadzes grib palīdzēt latvietēm saslēgties kopējām draudzības un uzticības saitēm, lai labāk veiktu savus pienākumus pret sevi un ģimeni. Šādā sakarā ir paredzēti referāti un sanāksmes ar praktiskām nodarbībām un pārrunām.

Tālāk Daugavas Vanadzes grib rūpēties par latviešu jaunatni. Mūsu jaunatnei ir lielas iespējas augt un veidoties jaunās strauji augošās Amerikas kultūras ietekmē, bet arī lielas briesmas pazaudēt sevi šai skrējienā. Līdzsvarojumu jaunatnei var dot piederības sajūta senai kultūras tautai. Latviskais dzīves stils, mūsu senā kultūra, dziesmas un literatūras izpratne, mājas kultūra un tradicijas, viss tas var augt un tālāk veidoties tikai latviskā sadarbībā. Latviešu jaunatne paliks latviska, ja atradīs sev piemērotu vidi un vietu, kur pulcēties un vei dot sevi latviešu kultūras garā. Vanadzes grib nākt jaunatnei šai ziņā talkā un rūpēties, lai Daugavas Vanagu mītnē Bostonā būtu latviska māja ikvienai jaunatnes paŝdarbības grupai, kas to vēlētos.

Jāatzīmē, ka līdz šim jau DV telpās savas sanāksmes ir noturējušas un notur šādas jaunatnes grupas: Jaunatnes teātra trupa (rež. K. Veica vadībā), Tautisko deju grupa I. Jansona kundzes vadībā), Sauleskalna gaidu vienība ar gaidu un guntiņu pulciņiem (vad. M. Eferte un I. Treimane, un lielgaidu saime (vienības vad. G. Kalnāja), Skautu vienība vad. Edg. Treimaņa pārziņā.

Daugavas Vanadžu veiksmīgi pasāktais darbs un viņu priekšnieces Hirša kundzes plašā pieredze un lielā uzupurēšanās ir garantija, ka latviešu sievietes sirsnība būs vienotājs spēks šo mērķu veikšanā un piepildīšanā. Dieva palīgs Daugavas Vanadzēm modrām stāvēt par draudzību un palīdzību latviešu sievietei, latviešu jaunatnei un lielo mērķi — Latvijas nākotnei!

Jaunatnes vadītāja Bostonā

KANADĀ

HAMILTONĀ

27. decembrī māc. E. Pavasars Hamiltonā,salaulāja DV Montreālas nod. biedru Egonu Paltupu ar Birutu Vērpeli no Montreālas. Kāzu svinības notika pie līgavas vecākiem Hamiltonā. DV saimes, draugu un paziņu visjaukākie vēlējumi, kopējā dzīves ceļa gaitās!

MONTREĀLA

Jau ilgāku laiku pie Montreālas Latv. EV.-Lut. Trīsvienības dr. darbojas Palīdzības Fonds. Beidzamā laikā fondā ienāk prāvi tautiešu ziedojumi. Īsi pirms svētkiem māc. A. Gaudiņš un draudzes padomes kasieris J. Asaris apciemoja nesen no Vācijas atbraukušo Dorņa ģimeni un nodeva Ziemassvētku velti $50.00. jo ģimenes galva bija pirms svētkiem pēkšņi saslimis un ģimene bija palikusi bez galvenā pelnītāja. No fondā esošiem līdzekļiem nosūtīti arī $50.00 archibīskapa tēvam uz Vāciju, izdalīšanai trūkumcietējiem. Draudzes locekļi saziedojuši $82.00 tieši archibīskapa vajadzībām, kas arī nosūtīti domātam mērķim.

Draudzes locekļu pilnsapulce notiks svētdien, 18. janvārī, plkst. 6.00 vakarā, pēc dievkalpojuma Trīsvienības baznīcā. Dienas kārtībā: 1) Mācītāja, draudzes padomes vadības un rev. kom. ziņojumi. 2) 1953. g. budžeta apstiprināšana. 3) Izstājušos valdes locekļu pārvēlēšana. 4) Dažādi jautājumi.

O. K.

SADBERIJA, ONT.

2. decembra pēcpusdienā DV nodaļa rīkoja eglīti latviešu bērniem. Bija ieradušies vairāk kā divdesmit bērnu vecāku pavadībā gan no pašas pilsētas, gan tuvākas apkārtnes. Pēc bērnu dārza skolotājas S. Treilones ievada vārdiem un tradicionālām Ziemassvētku dziesmām sākās bērnu priekšnesumi. Nebija neviena, kas nebūtu kaut ko šim gadījumam sagatavojis. Bērnu pūles bagātīgi atalgoja Ziemassvētku vecītis. Skolas un bērnu dārza audzēkņiem par čaklu mācīšanos DV nodaļa dāvināja grāmatas. Bērnu vecāki bija rūpējušies par balvām skolotājiem.

Tās pašas dienas vakarā notika eglītes vakars DV biedriem. To ievadīja jaunuzņemto biedru svinīgais solījums.

Austrālijas latvieši gatavojas savas pārstāvības vēlēšanām

LĪDZŠINĒJĀ ORGANIZĀCIJU APVIENĪBA NEATTAISNO CERĪBAS.

VĒSTULE LATVIJAI AMERIKĀ NO MELBURNAS

Pag. gada beigās, 26. un 28. decembrī, Melburnā notika divas Austrālijas latviešu sabiedriskā dzīvē nozīmīgas sanāksmes — Austrālijas Daugavas Vanagu nodaļu delegātu konference un Austrālijas Latviešu Apvienībā ietilpstošo organizāciju delegātu kongress.

1. Daugavas Vanagu sanāksmē 26. decembrī — 1) Pieņēma rezolūciju politiskās deklarācijas jautājumā, noraidot bij. latviešu politisko partiju piederīgo prasības pēc privilēģēta stāvokļa trimdas latviešu sabiedriskā darbā, jo sevišķi veidojot dažādo zemju un globālo latviešu pārstāvību, izsakoties arī pret sadarbību ar kompromitētiem bij. politisko partiju darbiniekiem.

2) Mēģināja saskaņot atsevišķu DV nodaļu delegātu viedokļus LAAs 28. dec. sanāksmē pārrunājamos jautājumos, lai panāktu DV vienotu stāju.

3) Daugavas Vanagu Austrālijas zemes valdes pienākumus turpmākam laikam uzticēja Adelaides DV nodaļai ar E. Stīpnieku kā valdes priekšsēdi.

II Latviešu Apvienības Austrālijā sanāksmē 28. decembrī piedalījās Brisbenes, Sidnejas, Albūrijas, Melburnas, Balaratas, Adelaides un citu pilsētu organizāciju 40 delegāti ar 50 balsīm.

Sanāksmi atklāja LAAs prezidija priekšsēdis A. Gārša. Personīgi apsveica konsulārais pārstāvis O. Kozītis.

Par kongresa vadītāju ievēlēja zvērināt. adv. R. Frīdenbergu, bet prezidijā — A. Kripēnu, B. Strazdiņu, A. Zariņu, A. Rolavu. DV kandidāts LAA prezidija priekšsēža amatam — Dr. V. Cīrulis tika ievēlts par II sekretāru. DV trūka spēcīgu vadītāju un DV uzskatu aizstāvju. Biedrību bloku cieši saliedēja konflikts ar DV kultūras fonda statūtu jautājumā, kas, būdams pats par sevi nesvarīgs jautājums, aizņēma gandrīz pusi no visa sanāksmes laika.

Padarītā darba un pieņemto lēmumu vērtējumā sanāksme jāatzīst par bālu un nenozīmīgu.

LAA prezidija darbības pārskats bija tik nožēlojams, ka pat A. Bērztīss bija spiests atzīt, ka īsta pārskata nemaz nenesot. Prezidija darbība bija izteikusies dažādu komisiju dibināšanā, bezgalīgā sarakstē ar apvienībā ietilpstošām organizācijām un to darbības „koordinēšanā," ko Gārša atzina par grūtu un nesekmīgu.

NEAUGLĪGAS DEBATES

Par Kultūras fonda statūtiem, īstenībā statūtu pantu, kas paredz fonda ienākumus, kongress debatēja 4 stundas. Smago un neauglīgo debašu pamatā bija ne tik daudz būtiski iebildumi vai formālas grūtības, bet gan DV organizācijas iepriekšējs, šai organizācijai saistošs lēmums, neiemaksāt Kultūras fondā paredzētos 3 pensus no katras sarīkojumā pārdotās biļetes, motivējot lēmumu ar to, ka DV līdzekļi nepieciešami aprūpes darbam. Iepriekš pieņemtā lēmuma dēļ kompromiss nebija iespējams, un sanāksme beidzot bija spiesta DV prasībai piekrist un statūtus attiecīgi labot. Garās, neauglīgās debates spilgti demonstrēja organizāciju apvienības būtiskos trūkumus — liktenīgu atkarību no atsevišķu Apvienībā ietilpstošu organizāciju iepriekšējiem jeb sekojošiem lēmumiem, ar ko visu Apvienības kongresā vai prezidijā nolemto var padarīt par kādai atsevišķai organizācijai nesaistošu un to eliminēt vispār.

Kongresa dienas kārtībā uzņemto Vispasaules Latviešu Apvienības jautājumu Apvienības prezidijs bija tik vāji sagatavojis, ka nespēja šajā svarīgajā problēmā dot pat vispārēju pārskatu (to debatēs mēģināja dot CVK priekšsēdis E. Liepiņš). Apvienības prezidija priekšsēdis A. Gārša šajā jautājumā neko citu nezināja, kā lasīt pa pantiem Amerikas Latviešu Apvienības piesūtītās tezes, par kurām gribēja it kā likt nobalsot. Pret to cēla iebildumus A. Bērztīss, bet tā kā sanāksmē valdīja ļoti ass noskaņojums pret bij. politisko partiju piederīgiem un privilēģiju piešķiršanu pēdējiem dažās mākslīgi radītās pārstāvībās (Zviedrijas LNP, LAK Eiropas Centrs), tad Bērztīss neiedrošinājās nākt ar citiem priekšlikumiem un aprobežojās ar prasību nepieņemt nekādu lēmumu. Tam pievienojās arī E. Liepiņš, norādot, ka kongress, kas sasaukts uz organizāciju bazes, nemaz nav kompetents jautājumos, kas izšķirami tikai visas Austrālijas latviešu saimes vēlētai pārstāvībai. Tāpēc arī vienīgo ienesto propozīciju — nolemt nesadarboties ar bij. politiskām partijām, nemaz nelika uz balsošanu.

APZINĀTAS 7000 PERSONU

Centrālās Vēlēšanu Komisijas ziņojums un jautājums par LAA turpmāko bāzi, nāca sanāksmes beigās, kad kongresa dalībnieki jau bija pārāk noguruši, lai sekotu būtiski svarīgajām problēmām. CVK ziņojums ietvēra vēlēšanu organizēšanas un norises apskatu, kā tas izteikts komisijas izstrādātos un sanāksmes delegātiem izdalītos vēlēšanu noteikumos un instrukcijā. Svarīgajā tautiešu apzināšanas jautājumā nāca pārsteidzošais paziņojums, ka neskatoties uz vairāku organizāciju un privātu personu pretestību, apzinātas jau apm. 7000 personu, ar ko likts solīds pamats Austrālijas latviešu centrālai kartotēkai. Vēlēšanu izmaksa aprēķināta uz 1 šiliņu no katra apzināta un balsstiesīga tautieša. Pieņemot, ka nevienam nevarētu būt pārāk grūti šo šiliņu samaksāt, lielā mērā atkrita iebildumi par vēlēšanu dārgumu. Beidzot ziņojumu CVK priekšsēdis E. Liepiņš konstatēja, ka vēlēšanas ir pilnīgi sagatavotas, bet viņu reālizēšana būtu atliekama uz izdevīgāku momentu, nogaidot pašreiz pārdzīvojamās saimnieciskās depresijas atslābšanu.

Jau sākot ar 1951. gada 22. jūlija organizāciju sanāksmi, kurā vēlēšanas tika pozitīvi izlemtas, dažas aprindas bija dzinušas ārkārtīgu propagandu, noskaņojot atsevišķu biedrību valdes vīrus gan personiskās sarunās, gan vēstulēs pret vēlēšanām. A. Bērztīss un A. Gārša, bija iesnieguši veikli konstruētu rezolūciju, kas pirmā daļā gan atzīst vēlēšanas par demokratiskāko un labāko pārstāvības radīšanas veidu, bet otrā daļā konstatē, ka tās Austrālijā neesot reālizējamas. Pret vēlēšanām celtie iebildumi bija naīvi un samāksloti. Tāpat kā gadu iepriekš pretestības kalngalus sasniedza Brisbenes biedrības iesniegums, ko nolasīja H. Misiņš. Arī sanāksmes vadītājs R. Frīdenbergs sākumā argumentēja pret vēlēšanām, bet pēc DV un Sidnejas organizāciju paziņojuma, ka tās atbalsta vēlēšanas, beidzot pievienojās E. Liepiņa propozicijai atstāt spēkā veco lēmumu, pēc kuŗa CVK uzdots sarīkot vēlēšanas saziņā ar Apvienības prezidiju. Pieņēma A. Mellina priekšlikumu, uzdot prezidijam pētīt vēlēšanu financēšanas jautājumus. Līdz ar to arī ilgi un rūpīgi sagatavotie mēģinājumi, izjaukt vēlēšanas Austrālijā, uzskatāmi par pagaidām sabrukušiem.

Vēlot jauno Apvienības prezidiju, nācās piedzīvot pārsteigumus. Jau mandātu komitejas ziņojums rādīja, ka bija ļoti piestrādāts, lai radītu vairākumu Sidnejas latviešu biedrības kandidātam uz apvienības prezidija priekšsēža amatu — A. Krīpēnam. Mēģinājumu, pretēji statūtiem radīt divas liekas balsis Sidnejas Vienības draudzes mācītājam J. Lūsim, sanāksme noraidīja. Melburnas delegāti bija pamatīgi apstrādāti, izejot no dažu akadēmisku grupu šaurām interesēm. Vēlēšanu rezultāti šādi: 1) Kandidējot uz prezidija priekšsēža amatu par A. Krīpēnu nodotas 27, V. Cīruli 15 balsis, 4 atturas. 2) Kandidējot uz priekšsēža biedra amatu par B. Strazdiņu nodotas 28 balsis, V. Cīruli 19, 3) I un II sekretāru amatiem par A. Zariņu 40 balsis, V. Cīruli 24, J. Lūsi 16. Par prezidija kasieri vienbalsīgi ievēlēja A. Rolavu.

Aizejošā CVK locekļa B. Strazdiņa vietā atlikušiem komisijas locekļiem atļāva pieaicināt iztrūkstošo kooptēšanas ceļā.

Nekādus jaunus priekšlikumus par Apvienības bazes pārveidošanu līdzšinējais prezidijs sagatavojis nebija un Apvienība arī turpmāk paturēs savu pagaidu rakstturu, darbodamies uz pagaidu, ļoti nepilnīgi izstrādāto statūtu pamata.

Dodot vispārēju sanāksmes novērtējumu, jākonstatē: 1) Arī šī sanāksme pierādīja, ka organizāciju Apvienības forma gan varbūt ir piemērota vietēju organizāciju darbības saskaņošanai, bet nekādā ziņā nespēj izpildīt lielākas tautiešu grupas vai pat veselas valsts pārstāvības, centrāla institūta funkcijas. 2) Ka Austrālijā pagaidām nav stiprākus pamatus ieguvis neviens no latviešu sabiedriskiem strāvojumiem, kāpēc ļoti daudz kas atkarājas no atsevišķu personu aktivitātes. Jaunievēlētais prezidijs nepārstāv kādu noteiktu virzienu, vai grupu, ja neskaita visu prezidija locekļu vienprātīgu uzskatu, ka Apvienība ir pagaidu organizācija un īstā Austrālijas latviešu pārstāvniecība radāma demokratisku vēlēšanu ceļā. Tā kā līdzšinējais prezidijs vēlēšanas apkaroja, cerams, ka turpmāk gan attīstīsies cieša prezidija un CVK šadarbība, kas vainagosies sekmēm.

E. L.

„PĒC ILGAS SLIMĪBAS"

„JA MĒS VARĒTU BRĪDINĀT VISAS SIEVIETES BŪT MODRĀM"

„Viņa mira pēc ilgas slimības," tā ir viena no parastajām frazēm, ko laikraksti mēdz lietot, lai sauktu sabiedrības uzmanību par jauna mums atgādina, cik šausmīgs ir vēzis un cik tuvu tas ir ikvienam no mums."

„Vēl pirms trim gadiem es nekad par to nedomāju. Tagad veselus trīs gadus es par to vien domāju. Tas nonāvē kā vīriešus, tā sievietes. Un man liekas, ka tas paņem taisni tās jaukākās sievietes. Tas paņēmis vismaz desmit manu draugu laulātās draudzenes un katra no tām bija jauka un mīļa. Un pirms dažām nedēļām tas paņēma viņu..."

Viņa atlidoja no Mičigēnas uz Nujorku pirms trim gadiem kādā karstā vasaras vakarā. Viņa bija apmeklējusi savu pamāti, viņas bija lielas draudzenes. Es sagaidīju viņu lidostā. „Es atbraucu vienu dienu agrāk," viņa jautri čivināja. „Man liekas, ka man labajā kājā ir neliels satūkums."

Mēs pieaicinājām tūlīt mūsu ģimenes ārstu, kas tūlīn ieradās. „Tas ir vēnas iekaisums," viņš teica, „mēs dosimies uz slimnīcu. Mēs esam laimīgi, ka varam sekmīgi ārstēt vēnu iekaisumu."

Tā mēs sasniedzām slimnīcu, un es atvadoties viņu noskūpstīju, novēlēdams labu nakts atpūtu.

Nākamā dienā ģimenes ārsts man piezvanīja. „Mēs esam druskū satraukti," viņš teica, „mēs jūsu kundzei atradām diezgan lielu audzēju vēderā. Viņa saka, ka viņa to zinājusi jau apmēram sešus vai astoņus mēnešus. Viņa to pamanījusi jau pagājušā ziemā, kad jūs abi bijuši ceļojumā. Viņa nav gribējusi jūs un bērnus uztraukt un tādēļ to noklusējusi. Viņa bija nodomājusi konsultēt mani, bet jūs jau zināt, viņa vienmēr tik nodarbināta un rūpīga par citiem. Tā viņa ārsta apmeklējumu vienmēr atlikusi."

Viņš apklusa un es varēju dzirdēt viņu ievelkam dziļu elpu. „Tas varētu būt laundabīgs," viņš turpināja, „personīgi es tā nedomāju. Pārējie ārsti ir vairāk pesimistiski noskaņoti. Protams, mēs to noteikti zināsim tikai tad, kad to izņemsim."

Mana sirds šķita apstājamies pukstēt. Es varēju tikko parunāt. Pēdīgi es ar mokām izdvesu, kad tas būs, kad viņi to ņems ārā." „Vismaz 10 dienu," viņš teica. „Mums jānogaida, kāmēr norims vēnas iekaisums."

Desmit dienu. Desmit šausmīgu naksu. Bija viskarstākais vasaras laiks. Bērni bija uz laukiem. Es biju viens pats pilsētas mājā. 10 naktis...

10 ŠAUSMU NAKTIS

Nekad agrāk mūsu laulības 35 gados, man nebija ienācis prātā, ka viņa nepārdzīvos mani. Sievietes dzīvo ilgāki par vīriešiem. Vinas, radi dzīvoja ilgāk par maniem. Mēs mēdzām vīpsnāt par viņas mīļo vecītēvu. Viņš atstāja vietu un aizgāja atvaļinājumā 68 gadu vecumā. Viņš bija uzkrājis līdzekļus knapi divu gadu uzturam. Pēc šiem diviem gadiem viņš pārnāca dzīvot pie mums. Cauru dienu viņš sēdēja verandā un smēķēja Havanas cigārus. Viņš bija laipns un labsirdīgs vecītis un sadzīvoja līdz 96 gadiem.

Šīs šausmīgās desmit naktis, šī klīšana apkārt pa istabām bez mērķa un vienmēr no jauna! Ja tas ir laundabīgs, ko es tur varu teikt un darīt? Kā mēs lai pārciešam noskatīšanos gadu vai divus, vai piecus, ka viņa kļūst vienmēr vārgāka, redzot šausmu iztēlu viņas acīs, dzirdot viņas vaimanas naktī, kuŗas tā mēģina apslāpēt un mums noslēpt?

Es esmu bijis tik ilgi precējies, ka liekās, it kā es būtu piedzimis jau precējies. Kur es dzīvošu? Ko es varētu darīt?

Pienāca operācijas diena. Es rīdzēju izvedam viņu ar slimnieku ratiem no viņas istabas, pussamaņas stāvoklī no anestētiskā līdzekļa, tik mierīgi guļam kā mazu bērnu. Es iegāju atpakaļ uzgaidamā istabā. Pusstunda, stunda, divas stundas... Beidzot ārsti nāca šurp pa plašo koridoru, ar nopietnām sejām, savos baltajos virssvārkos... Veseli četri, ārsta stāža vecumā, divi slaveni chirurgi, mūsu ģimenes ārsts un vēl viens ārsts, mīļš, sens draugs. Es visu nojautu, lūkojoties viņu sejās. Es zināju jau visu, iekāms viņi sāka runāt.

„Mums ļoti žēl, ka nevaram sniegt jums labas ziņas," teica galvenais chirurgs, ar pilnīgi baltiem matiem. „Mēs darījām visu, ko varējām. Mēs izņēmām visu audzēju. Bet tas bijis jau tik ilgi vēderā. Neviens nevar pateikt, kur tas varētu no jauna izlauzties un dot metastazes."

Es sēdēju kā sastindzis, bez jūtām un domām, tukšajā mazā istabā, viens pats stundām ilgi. Tad ienāca slimnīcas māsa un teica, ka viņa atmodusies no narkozes. Es piegāju pie viņas gultas un saņēmu viņas roku. „Viss ir pāri, mīļā," es teicu. „Nebūs vairs nekādu sāpju, nebūs vairāk operāciju."

„Viss pāri," viņa atkārtoja vārgi, kā mazs bērns. „Viss pāri. Jā, un es nemaz nenojautu, ka esmu bijusi prom no šīs istabas."

Viņa būtu varējusi dzīvot simt gadu. Viņas sirds pārsteidza ārstus.

Bija aiztecējuši jau trīs gadi, kad ikviens cits būtu jau miris, kad ārsti deva man padomu atsaukt mājās bērnus, jo viņa dzīvošot, ja daudz, vēl 48 stundas. Viņas spītīgā, brīnišķīgā sirds tos pievīla. Tā turpināja pukstēt ar tādu vienmērību, kā vectēva sienas pulkstenis. Pilnīgā bezsamaņas stāvoklī, bez barības vairāk kā mēnesi... Vēl vienmēr sirds turpina pukstēt...

„Viņas sirds radīta pukstēšanai simt gadu," teica ārsts.

„Vai 96 gadi, tāpat kā viņas vectēvam," teicu es.

Bet pat visstingrākā sirds nespēja izbēgt briesmoņa zobiem. Tam nekad nebūtu izdevies viņu sagrābt savās ķetnās, tas nekad nebūtu varējis notikt, ja tik viņa būtu laikus likusies sevi izmeklēt.

Viņa bija uz mata tāda pati, kā mana labākā drauga sieva, tik jauka, jautra un mīļiga. Mans draugs ir vairākkārtējs miljonārs. Viņš ir lielas sabiedrības vadītājs, sabiedrības, kuŗas ricībā ir milzīgas laboratorijas, kas veltītas zinātniskiem pētījumiem. Ja kāds vīrs būtu spējīgs glābt savu sievu, ko tas mīl, tad viņš būtu tas bijis.

ARĪ VĪRIEŠI MIRST AR VĒZI

„Kādēļ mēs viņas zaudējām?" es savās vaimanās sūdzējos viņam. „Viņas bija tik brīnišķīgas."

Viņš teica: „Sievietes nelabprāt mēdz apmeklēt ārstus. Viņas ir naidīgi noskaņotas pret izmeklēšanu. Viņas ir vienmēr nodarbinātas un saka: „es iešu rīt," un „rīt" ir jau par vēlu."

Vīrieši arī mirst ar vēzi. Viņas tēvs mira. Bet ja mēs varētu tikai paskubināt visas sievietes būt „modrām," tās rūpētos vairāk par sevi, tāpat kā viņu vīri. Es esmu tādā satraukumā, ka man draud par to arests. Es stāvu uz ielas stūriem, kad satiksmes ugunis sauc „stop" un novēroju mīļigas jaunavas un kundzes ejam garām. Un es varu tikko notu rēties, lai nepieietu katrai no tām klāt, aizkart viņu plecu, un teikt: „Jaukā kundze, jums jāapmeklē jūsu ārsts. Es sirsnīgi lūdzu jūs, to darīt tagad, šo pēcpusdienu un ik sešus mēnešus, kamēr vien jūs dzīvosit."

Laikraksti laipni sauc to „ilgā slimība," Mēs, kas esam to pieredzējuši, zinām, ka tā nav slimība. Tā ir kaut kas daudz šausmīgāks, nekā to var izteikt vārdos. Un pat vēl šausmīgāka kā sāpes agonija un nīkšana līdz pilnīgam izdilumam. Vai tam tiešām tā vajadzētu notikt?

Ar autora Bruce Bartona un The Reader Digest atļauju tulkojis

Dr. D. Biskaps

TRIMDAS

SAULAINĀS UN ĒNAS PUSES

AIZVAINOTĀ PARTIJA

Pēdējā laika sabiedriski-politiskie notikumi latviešu trimdas dzīvē Eiropā liecina, ka tur sācies politisko partiju laikmets. Pretēji trimdas pirmajam posmam, kad galveno lomu spēlēja vēlētās trimdas organizācijas, tagad noteicējs iespaids pārgājis uz politiskajām partijām. Ir latvieši, kas domā, ka tas ir labi vienādības dēļ, bet ir daudzi, kas uzskata, ka tas nav labi, jo tas vienību vēl vairāk vājinās. Dabiskāka izeja te būtu vispārējās vēlēšanās dot pašai trimdas tautai iespēju izšķirt, ko tā vēlas par saviem pārstāvjiem un vadītājiem. Veco politisko partiju līderu runas tomēr nešaubīgi norāda, ka vispārējas vēlēšanas latviešiem Eiropā nebūs. Un tas ir galvenais iemesls, kādēļ politiskajām partijām trimdā ir tik niecīga piekrišana, kas nestāv nekādā „spēku līdzsvarā" ar to izcilo stāvokli, ko partijas panākušas kombināciju ceļā.

Arī Amerikas kontinentā politiskās partijas mēģina izbūvēt un nodrošināt pozicijas, bet pagaidām bez redzamiem panākumiem. Amerikas latviešu apvienības valde noraidīja liberālu partiias ierosinājumu, dibināt arī ASV pēc jaunākā Zviedrijas parauga Nacionālo padomi. Jaunsaimnieku un sikgruntnieku agrārpartija jau vairāk kā pirms pusgada iesniedza ALA'i lūgumu uznemt to par biedru apvienībā, kas apvienības valdi nostādīja pilnīgi jaunas situācijas priekšā. Celto iebildumu dēļ un skaidrojot dažas formalitātes amerikānu valdības iestādēs, ALAs valde vēl nav izlēmusi, uznemt vai neuznemt jaunsalmnieku partiju par apvienības biedru. Šī vilcināšanās aizvainojusi jaunsaimnieku partijas vadību un tā savā sēdē ir vilkusi pati konsekvences — nolēmusi atsaukt savu lūgumu par iestāšanos apvienībā, atzīstot, ka vēl nav nobrieduši apstākli sekmīgai politisko partiju sadarbībai ar citām organizāciiām.. Tā ALA's valde ir tikusi valā no šī „cietā rieksta" pārkošanas, un Amerikas sabiedriski-politiskās dzīves anāļos latviešu kronists var ieraktīt — politisko partiju frontē bez pārmaiņām.

Saturns

CEĻA VĀRDI

Kas stiprs, tas grib mīlēt, kaut arī aiz pašaizsardzības prāts viņam to liedz; kas vājš, tas grib tapt mīlēts, un prāts viņam to vēl. **J. Rainis**

*

Draudzība skaidra, nedziļa upe — droši pa viņu brist, jo redzami oļi dibenā. Mīlā tik dziļi atvari, ka neredz dibenu.

*

Draudzība prasa sev saprašanu un dod to arī otram; mīla neprasa nekā sev un dod otram visu un sevi.

JĀPARREĢISTRĒJAS AKTĪVIEM LATVIEŠU SKAUTU VADĪTĀJIEM

Savā 1952. g. 29. dec. apkārtrakstā Kanadas jendas skautu priekšnieks vad. Z. Šuriņš novēl laimīgu Jauno gadu visiem vadītājiem, roveriem, skautiem, un mazskautiem, uzsvērdams pāri visam stiprināt ticību mūžīgai Latvijai un tās atbrīvošanai.

Līdz 1953. g. 30. janv. jāpārreģistrējas visiem aktīviem latviešu skautu vadītājiem un v. v. Noteikumi izsludināti Latv. skautu prka 1952. g. 14. dec. apkārtrakstā. Pārreģistrēšanās lapas caur Vp. iesūtāmas Jsp. līdz 1953. g. 20. janv.

Latviešu gaidu — skautu paspalīdzības fondā, kā Kanadas jenču pārstāve izraudzīta v. v. Inta Purva.

Vienībām sastādams darba plāns atlikušiem darbības gada trim ceturkšņiem, kas kopā ar pirmā ceturkšņa (okt., nov., dec.) pārskatu iesūtāmi Jsp. Bez 1952. g. 23. nov. vad. apspriedes lēmumiem par kopējo darbību, apkārtraksta pielikumā izsludinātas latviešu svinamās un citas mūsu tautas un valsts dzīvē ievērojamas dienas, kas atzīmējamas tuvākās nodarbībās.

Nākošā jendas vad. apspriede notiks 1953. g. 18. janv. DV namā 123 Huron St., Toronto, plkst. 12.00 dienā. Centra vad. 10.30 no rīta.

Uz latviešu dziesmu svētkiem 1953. g. 31. maijā Čikagā, jenda paredzējusi rīkot ekskursiju. Dalībniekiem caur Vp. jāpieteicas līdz 10. janvārim. Ceļa nauda būs apm. $30.00.

KLAU, VECIE KAUT KO DARA...

Pirms neilga laika noorganizētā vecskautu brālības kustība Toronto 1953. g. 2. janv. Daugavas Vanagu namā, 123 Huron St., sanāca uz savas darbības uzsākšanas sanāksmi. Vakaru atklāja vad. Jānis Treijs. Savā uzrunā viņš teica: „Lai ikviens mēs šovakar atceramies to valsti, kur dzimis un izaudzis latviešu skautisms. Skautisms ir mūsu tautas neatņemama daļa. Ja šodien mēs pieminam boļševiku noslepkavotos un mocekļu ceļos aizvestos, kaujas laukos palikušos vai arī kara invalidus un domājam par to dvēseļu puteni, kas ik gadus Ziemassvētkos puteņo Tīrelpurvā, tad ir svēts pienākums pieminēt un zināt, ka šo labāko Latvijas dēlu un meitu vidū ir arī Latvijas skauti. Cilvēku var noslepkavot, bet ideja dzīvo mūžīgi." Nobeigumā runātājs novēlēja: „Lai nākotnē nekad nenodziest tās dzirkstis, kuŗas nāk līdzi no Latvijas lieliem un maziem ugunskuriem, un tās, kuŗas iemirdzējušās trimdas ceļus ejot.

Iemirdzoties vecskautu eglītei, izjustus vārdus teica vad. Aleksandrs Burkevics un uzaicināja sasēlgties dziesmā Klusa nakts, svēta nakts. No Kanadas skautu jendas sirsnīgu apsveikumu nodeva vad. Jānis Treimanis. Mainoties skautiskām un tautiskām dziesmām, vecskautu brālības vadītājs vad. V. Saksons sāka interesantu spēli, kuŗas dziesmotās izdarības sagādāja īstu jautrību. Vakars noslēdzās īsti sirsnīgā, latviskā garā.

...js

HAMILTONĀ

Hamiltonas latviešu veco skautu un gaidu sanāksme, kas notika 14. decembrī, rādīja, ka bijušie skauti un gaidas nav aizmirsuši sen doto solījumu.

Sanāksmi atklāja vad. R. Kodis, uzlikdams vecajiem skautiem un gaidām baltus kaklautus un paskaidrodams šīs sanāksmes nozīmi.

Šīs sanāksmes dalībnieki izteicās, ka vēlētos piedalīties skautu organizācijās, atbalstot mūsu aktīvos skautus un gaidas kā morāli, tā arī, cik iespējams, materiāli.

Sanāksmes noslēgumā vad. R. Kodis pateicās vecskautiem un dzintargaidām par ierašanos šai sanāksmē, izsakot cerību, ka mūsu skaits augs, un ka mēs visi, kā vecie skauti un gaidas, tā aktīvie, iesim vienotu ceļu, palīdzēdami mūsu jaunatnei būt tādai pašai, kādi esam mēs, kuŗus saista skaistās atmiņas par mīļo dzimteni.

Pēc nodarbībām draudzīgā saime atspirdzinājās ar kafiju un cepumiem. Šķiroties visi izteica pateicību Gustiņa kungam ar kundzi, kuŗi bija atļāvuši sanāksmi notuvēt savās telpās, nodziedot viesmīlīgajiem saimniekiem dziesmu — Daudz baltu dieniņu...

Stājoties lokā, izskanēja — Kad ugunskurā..., tad sirsnīgs rokas spiediens.

-uta

SKAUTI UN GAIDAS ATZĪMĒ DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA DIENU

Savu trešo latvisko vakaru sestdien, 17. janvārī, plkst. 19.00 sv. Trīsvienības baznīcā, skauti un gaidas saistījuši ar draudzīgā aicinājuma atceri un visu vakara atlikumu nodos Toronto latviešu sestdienas skolas vajadzībām.

Ievadā Dr. Tichovska referāts par Latvijas brīvvalsts sasniegumiem sabiedriskā un garīgā kultūrā. Par vakara norisi apņēmusies gādāt lielgaidu Klinšu saime kopā ar roveru dzimtas Viesturiem, solot programmā dažādus pārsteigumus, tautas dējas un rotaļas. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem.

I. P.

SAVIENOTĀS VALSTĪS

ALAs CENTRĀLĀS VALDES

nākošā sēde notiks 17. janvārī Nujorkā, Komitejas Latvijas Brīvībai jaunajās telpās, 131 E. 70 St.

Kultūras Fonda valdes sēde notiks 18. janvārī tajās pašās telpās. Pārrunās ASV un Kanadas Kultūras Fondu apvienošanas jautājumu un latviešu Pirmo Vispārējo Dziesmu svētku atceri.

LONGVJŪ

ASV Latviešu Kultūras dienu ietvaros un atzīmējot Draudzīgā aicinājuma gada dienu — rīko Longvjū nodaļa svētdien, 1. febru ārī Highland Dairy telpās (806 - Ocean Beach Highway). Piedalīties aicināti Margarita Kovaļevska, Zinaīda Lazda, Aīda Niedra, Mirdza Timma, Anšlavs Eglītis, Valdemārs Kārkliņš un Andris Salmiņš.

Grāmatu galdā varēs iegādāties grāmatas. Sākums paredzēts plkst. 16 vai plkst. 15, par ko uz vietas vēl atsevišķi ziņos. Ieeja pret labprātīgiem ziedojumiem. Visu atlikumu ziedos Kultūras fondam.

Longvjū nodaļas bibliotēkai valde no budžetā paredzētām summām nolēmusi iegādāties Rūd. Blaumaņa kopotus rakstus, K. Skalbes kopotus rakstus, Aizvesto sarakstu, un pasūtīn. periodiskus izdevumus „Latvijas Brīvībai" un „Latvian Bulletin". Bez tam kāds tautietis dāvinājis bibliotēkai 50 grāmatas angļu valodā — vērtīgus pasaules klasiķu darbus.

Bibliotekāre Zenta Lasmane (364 20th Ave, Longview) izsniedz grāmatas lasīšanai no plkst. 17-18, izņemot sestdienas un svētdienas. Bibliotekāre aicina arī šogad Draudzīgā aicinājuma dienā dāvināt bibliotēkai grāmatas, līdzīgi, kā tas bija pagājušā gadā.

LBVS Longvjū—Kelso nodaļas gada sapulce svētdien, 18. janvārī, plkst. 17, Longview YMCA's telpās (kamina zālē). Darba kārtībā: 1) Sapulces vadības vēlēšanas, 2) valdes un revīzijas komisijas ziņojumi, 3) Nodaļas un centrālās valdes budžets 1953. gadam, 4) valdes un revīzijas komisijas vēlēšanas, 5) delegātu vēlēšanas b-bas delegātu sapulcēm, 6) dažādi jautājumi.

Visi biedri aicināti ierasties.

LBVS palīdzības fonda dalībnieku skaits gada sākumā pieaudzis par 4 ģimenēm un tagad apvieno pavisam 71 ģimeni vai 212 personas, pie kam A grupā ir 63 personas, B - grupā — 33 ģimenes un C - grupā — 3 ģimenes.

Fonda noteikumu papildinājumi, kuŗi starp citu atļauj fondā iestātīes arī personām, kas nav LBVS biedri, un arī tādām personām, kas vēlas saņemt pabalstu tikai nāves gadījumā, ir stājušies spēkā, jo, izdarot balsošanu rakstveidā, fonda dalībnieku vairākums izteicies par šiem papildinājumiem un grozījumiem.

Pašlaik fonda rīcībā esošie līdzekļi ir $572.25.

Jāpiezīmē, ka fonds līdz šim pabalstos jau izmaksājis $400.—.

Biruta Moruse, dzimusi 1913. gada 15. februārī, Latvijā, mirusi 1953. gada 1. janvārī, Longvjū. Aizgājēja bija LBVS Longvjū nodaļas locekle, aktīva dalībniece Dāmu komitejā un nodaļas korī. Apglabāta Longvjū kapos.

Vieglas smiltis!

ROČESTRA (N.Y.)

Nolūkā saglabāt mātes valodu un priekšstatu par dzimteni pirms viena gada no pavisam maza latviešu bērnu pulciņa (pāris ģimenes!), organizatoriskā darba veicēja A. Dzeņa un skolotājas O. Kāpostiņas vadībā ar draudzes pārvaldes atbalstu. radās Ročestras latviešu bērnu sestdienas skola. Ar latviešu draudzes māc. T. Zīraka gādību izdevās atrast piemērotas telpas Amerikāņu Iekšējās Misijas namā 427 N. Clinton Ave. Sākums skolas gaitām bija sekmīgs un bērnos interese liela. Bet tad skolas darbā radās traucējumi: daži skolotāji nevarēja ierasties stundās, sakarā ar darbu sestdienās, vai citu iemeslu dēļ. Tā visu noslogojumu uz saviem pleciem vajadzēja iznest skol. O. Kāpostiņai, kas ar slavējamu pašaizliedzību strādādama, nevienu stundu nav iztrūkusi skolas darbā. Pagājušā gada rudenī stāvoklis mācību gaitā jūtami pasliktinājās skolotāju pārslogojuma dēļ maizes darbā un traucējumu skolas mācību gaitā radīja arī mācības grāmatu trūkums. Tāpat skolas pastāvēšanas laikā nebija nodibināta vecāku padome, kas būtu piepalīdzīga viena otra sasāpējuša jautājuma savlaicīgā atrisināšanā. Tikai pag. mēneša sākumā tika sasaukta bērnu vecāku sanāksme, kurā, diemžēl, bija maz dalībnieku. No sanāksmes dalībniekiem izraudzīja četru personu komisiju, kam nekavējoties jākārto skolotāju jautājums. Komisija no sava vidus par jauno skolas pārzini izraudzīja A. Dzeni (4 Lafayette Park, Rochester, N. Y.). Jautājumu izdevās sekmīgi izkārtot. Bez līdzšinējiem skolotājiem — māc. T. Zīraka un O. Kāpostiņas skolas darbā iesaistījušies Inta Grīnberga un stud. mēch. J. Dzenis. Kā papildus skolotāji aizstājēji darbosies R. Pavasars un A. Vilks. Jācer, ka kļūmīgais stāvoklis latviešu skolas darbā ar to būs likvidēts un ārkārtīgi svarīgais jautājums par mātes valodas un dzimtās zemes saglabāšanu latviešu bērnu sirdīs būs atrisināts. Vēl atliek izkārtot skolotāju atalgošanas jautājumu (kas ir vairāk simboliska raksturā!), kas dibināms uz visas latviešu draudzes atbalstu. Šim nolūkam jau tuvākā nākotnē sasaucama plašāka sanāksme.

Nevar neatzīmēt, ka latviešu bērnos ir daudz dotumu latviskuma atraisīšanai un pašdarbības veicināšanai. To jauki apliecināja Ziemassvētku eglītes sarīkojums, kur mazie zēni un meitenes skol. O. Kāpostiņas un I. Grambergas iestudējumā, brīniškā noskaņā sniedza priekšnesumus, kādus bijām paraduši skatīt tikai dzimtenē.

Sestdienas skola mācības atsāk sestdien, 10. janvārī, plkst. 12, Amerikāņu Iekšmisijas telpās, 427 N. Clinton Ave. Vecāki, kas līdz šim vēl bijuši atturīgi latviskā audzināšanā, sirsnīgi aicināti sūtīt savus bērnus latviešu skolā.

IESPĒJAMS, KA ATCELS RADIO LICENCES

Otavā ierosināts, ka valdības noteiktā radio licences nodeva $2,50 apmēros būtu ar nākamo gadu atceļama. Vaterlo parlamenta loceklis N. C. Šneiders konstatējis, ka valdībai līdzekļi Kanadas raidītāju korporācijas darbībai jāņem no vispārīgiem valsts ienākumiem.

Viņš izteicās, ka tagad ap 90 procentu kanadiešiem ir radiouztvērēju iekārtas un šinī sakarā licences atceļamas un vajadzīgie līdzekļi ņemami no vispārīgiem valsts līdzekļiem vai nodokļu kārtībā. Pagājušā gadā radio licences ienesa valdībai $6.000.000. Nepārprotami, ar daudz mazāk izdevumiem būs saistīta līdzekļu iegūšana CBC vajadzībām parastā nodokļu iekasēšanas ceļā, nevis pārdodot licences.

C. S.

G. ŠTĀLS

MELNĀ AFRIKA UN TĀS NOSLĒPUMI

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Sniedzam mūsu lasītājiem interesantu un piedzīvojumiem bagātu rakstu sēriju par franču ekvatoriālo Afriku, kur latviešu bēglis iepazinies ar melno iezemiešu tikumiem un eksotiskās dabas noslēpumiem.

LEBULU KRASTOS

MANIOKA KULTŪRA. — MELNIE MEDĪ KROKODĪLUS. — SABIEDRISKĀ DZĪVE CIEMĀ. — EDUARDA MĪLAS DĒKAS

Lai sagādātu sev kādu kumosu svaigas gaļas un aizsargātos pret krokodīliem un bifeļiem, darbā dodamies brunojušies ar bisēm. Nēģeru ģatvenā barība — manioks ciropieši nevaldzina.

Manioku lauki ierīkoti upes krastā vai meža vidū, un tos kopj sievietes. Pati barība krūmu saknē, ko, manioka krūmam izaugot, izrok un iemērc mārkā kā mūsu linus. Sakni pēc tam labi izžāvē un saberž. No sasmalcinātā manioka gatavo virū, vai receklim līdzīgu mīklu, kas kā viena, tā otra garšo pēc sapuvušiem kartupeļiem.

Manioka kultūra vienkārša un ātra. Vispirms mežā sacērt kokus un sadedzina. Tad pelniem uzrušina virsū zemi, izveidojot to reljelās kaudzītēs. Kaudzītēs galā iesprauž manioka zaru un atstāj Dieva un dabas ziņā. Kad atvases paaugušās, jaunā barība ienākusies.

Manioka lauciņus jo sevišķi cienī antilopes. Savu pirmo medījumu arī guvām vienā no šiem lauciņiem. Tā bija jauna antilope, nūsas krāsā, ar sīkiem baltiem plankumiem. Skaists, graciozs radījums.

Krokodīļu medīšanai, melnie upes krastā izrok dziļas bedres un tās pārklāj ar zariem un zālēm. Sausā laikā, kad upju pietekas izžuvušas, jaunos krokodīlus viegli sagūstīt dzīvus.

ZAĻĀ ČŪSKA

Kādreiz sašāvām izdaudzināto papagaiļi. To izdarīt nav viegli: šis putns zemē nekad nenolaižas, jo nespēj vairs pacelties gaisā. Ievainotais papagailis bija ārkārtīgi nikns. Zīmuli, ko iebāzām tam knābī, salauza kā nieka sērkociņu.

Lebulū upes ielejā netrūkst arī čūsku. Reiz ar visiem automobiļa riteņiem pārskrējām pāri lielam pitonam. Domājām, tas tagad beigts, bet nekā — ātri aizlavījās pa krūmiem tālāk. Citas čūskas, ap metru garas, menie zibenātrumā nogaiļina, ar saviem „coupe-coupe". Viena no visbīstamākām čūskām šai apgabalā ir mazā, 20 centimetru garā zaļā čūska, kas mitinās bananu kokos. Pastaigāšanās zem bananu ēnainajām lapām sevišķi bīstama, jo zaļās čūskas cirtiens ir nāvīgs.

Šai teiksmainajā dabā, augiem un dzīvniekiem svētītā dārzā, melnais cilvēks ar savu primitīvo dzīvi tikai papildina un padara vēl harmoniskāku Dieva radīto tropu pasaku.

Ir saules svelmes piekarsēts un sutīgs vakars, kad mūsu nometnē ierodas viens no sādžas „trakajiem". Pēc vietējām paražām to nedrīkst aizdzīt, ne arī tam jaunu darīt, jo tas esot dievu izraudzīts cilvēks. Un lai patiesi nenotiktu nekas ļauns, trakā rokas iebāztas dēli izurbtos caurumos tā, lai pats savām rokām tas brīvību nevarētu atkarot. Dēli iedurtajās rokās viņš nes skaistus ziedu ķekarus. Trakais nēģeru jaunekļu labā franču valodā stāsta par nodarīto pārestību, bet mēs tomēr nekā nesaprotam. Tīri grieķiska un harmoniska parādība, tikai melnā krāsā!

DZEN PROJĀM ĻAUNOS GARUS

Dažreiz mēs piedalāmies arī sādžas padomes debatēs, kas parasti ilgst visu svētdienu. Piedalās tikai vīrieši, un turpat tiek arī ēsts un dzerts. Pa starpām noskandē kādu dziesmu, uzspēlē „tam-tam", uzgriež kādu riņķi... Šīs sanāksmes saucas „palabres" — plāpāšana un labi atbilst dienas kārtības punktiem, kuŗos ietilpinātas visas ģimenes lietas, kā: precības, pūra nauda, sievas cena, ģimenes nesaskaņas, parādu lietas un t.t. Sievietes intereses nepārstāv vis virs, vai tēvs, bet, pēc kādreizējām mātes pirmtiesībām, mātes brālis.

Bēdīgas vēstis izplatās ātri. Tā arī tūlit uzzinām: miris viens no sādžas mediniekiem, kas šeit vispār iecienīti ļaudis.

Lai redzētu, kas notiek pie medinieka būdas, dodos turpu arī es.

Būdas priekšā, lielā dēļu kastē gul mironis. Ap kasti puskaila riņķo mirušā sieva un brīžiem kliedz brīžiem raud un vārtās pa kastes virsu. Atraitne atrodas nepārtrauktā kustībā. Viņa trenkā projām ļaunos garus no vīra līķa. Tas ir diezgan baigs skats. Liekas, ka sieviete ir kļuvusi traka. Pēc dažām stundām sanāk vīri un aiznes kasti ārpus ciema, kur ceļa malā izrakta bedre. Tur ielaiž kasti sovi sajuta gluži tādus pašus citus vieninieckus, atsevišķas sirdis, atsevišķas galvas, kas bija atbildīgas par sevi, par sauju sev rada līdzinieku, — kuŗiem nebija citu, par masu nerunājot, kam palauties, kam uzticēties, no kā ņemt mūžīgās nepārtrauktības spēku. Ja apkritīs viņi — tādi kā Zilgme, tad nebūs vairs ko turpināt. Vācu tauta dzīvos arī tad, kad līdz pēdējam iznīcinās visas viņas armijas, noslaucīs pilsētas, nekad neatdos gūstekņus — vēl paliks miljoni un atkal miljoni... Un šis trakulis tīšu prātu bija nolēmis doties briesmās?

„Kā tu to izdarīsi?" Mikus jautāja tieši.

„Tas nav tik grūti." Zilgme bez pārsteiguma atsaucās. „Es vienkārši palikšu kaut kur uz vietas un ļaušu frontei pārskriet pāri. Gan tad tikšu tālāk."

Un tu patiesi domā palikt viņu nagos?"

„Nē."

„Un kā tu domā atkal tikt laukā?"

„Es par to vēl nedomāju." leģionārs nepakustēdamies teica. „Tu tomēr esi traks," Mikus nopūtās.

„Un ar trakiem tikai ar labu," pēkšņi Zilgme iesmējās savus parastos, spalgos smieklus.

„Jūs abi esat pārāk lieli pesimisti," negaidot iejaucās Dr. Sabile, un tas liecināja, ka viņš sarunu tomēr dzirdējis. „Jūs spriežat tā, it kā Rīga patiesi būtu pagalam. Ir taču iespējams, ka pilsētu kādu laiku vēl notur. Īpaši, ja ievēro, ka spēki nemaz nav tik mazi, kur nu vēl tās vienības, kas atkāpjas no Igaunijas."

Ne Mikus, ne leģionārs lāga neticēja viņa mierinājumam.

„Jā, jūsu manuskripts." Mikus piebilda, mēģinādams pieskaņoties Dr. Sabiles interesēm. „Esmu ziņkārs — kur mēs tagad Latvijā meklēsim mūsu inspektora stābu? Chaoss būs briesmīgs."

„Nezīmējiet velnu uz sienas," ārsts ietiepās. „Manuprāt — tas neatradīsies kaut kur Kandavā vai Saldū, bet Liepājā. Citādi nemaz nav iespējams. „Protams, arī mani tas interesē."

„Doktor?" Mikus pagriezās pret kapteini. „Vai jūs man ņemsit ļaunā? Man šķiet, ka jūsu darbs ieraudzīs dienas gaismu par vēlu. Mēs gan nezinām, kā izskatīsies mājās, taču nojaušam, ka viss ārkārtīgi mainījies. Kam tagad, dzīvības briesmās, būs laika un intereses nodoties vēsturei, lai cik vērtīgi būtu tās materiāli? Nedusmojieties, es nerunāju kā skaugis, gluži otrādi, man sāp un kaitina tas, ka viss, ko darām, ir par maz, viss ir par vēlu, viss ir bez nākotnes."

Pie būdas ieraugu svešu virieti, kas cieši rokās sagrābis kailu sievieti. Citi trīs vīri, ar pletnēm rokā staigā ap sievieti un uzšauj tik reizu reizēm tai pa muguru un gūžām. Viss tas notiek ceļa malā, biezā putekļu mākonī. Turpat ceļa malā ieraugu arī drēbju čupiņu — kurpes, krekla un īsās bikses. Pats ciema vecākais mani pieved pie ērmotās čupiņas un es tūlīt pazīstu sava boja Eduarda apģērba gabalus. Viņš piekerts mīlinoties ar precētu sievu, un tagad no viņa piedzen sāpju naudu — viena mēneša algu vīram. Bet Eduarda nav, Eduards iekrītis kā ūdenī.

Vēlāk, ejot uz telti, nejauši ieskatos mūsu smagajā automobilī un ieraugu, tālu pašā stūrī, zem brezenta jumta kailo Eduardu. Ja Eduards nebūtu balto kalps, tad arī tiktu pārmācīts ar pletnēm, tāpat kā viņa daiļā partnere.

Mēs vēl ilgi izzobojam boju un smejamies par viņa neveiklību. Pie grēkošanas viņš nemaz neesot ticis, bet sāpju naudu vīram jāsamaksā!

Un tad kādu dienu jādodas projām uz citu svešu apgabalu, kur nav ne mežu, ne krūmu, bet tikai stepe un atkal stepe.

Vēl tagad acu priekšā košā Lebulū ar krāšņajiem krastiem, liānu biezokņiem un līčiem, kur pārnakšņot salido teiksmaini putni un gaiši šņārtajā vai arī zili zaļajā mēness gaismā dreb palmu caurspīdīgās lapas un aizvilina cilvēka domas kaut kur tālu, tālu — neizmērojamā plašumā.

Turpinājumā sekos:
ZILOŅU ZEMĒ

PATIESIE APSTĀKĻI PADOMJU VALSTĪ

ZAGT PADOMJU VALSTĪ TIEK PAVĒLĒTS

II

Pēc pārbaudītām ziņām Padomju Savienībā ir plaši izplatīta pārliecība, ka „valsts īpašums nepieder nevienam" un tādēļ no tā vajag profitēt, jo pretējā gadījumā to darīs tikai citi. Šāda pārliecība ir tik dziļi iegūlusies ļaužu prātos, ka pat fabriku direktori, inženieri, biroju šefi, depo kontrolieri, priekšstrādnieki un visi vienkāršā darba strādnieki — zog un noblēdī, cik vien attiecīgais uzņēmums to cieš. Pati Pravda devusi nepārprotamus šādas parādības apstiprinājumus, nepārtraukti sūdzēdamās par valsts īpašuma izvazāšanu un piesavināšanos, pie kam šādas lietas notiek biežāk, ja attiecīgais uzņēmums atrodas tālāk no Maskavas, t. i. no centrālām kontroles iestādēm.

Dažās provinces pilsētās apstākļi šajā ziņā ir tik ļauni, ka strādnieks, kuŗš gribētu izturēt un palikt godīgs savā darbā, vienkārši jūtas spiests šādu apņemšanos grozīt un darīt kā visi pārējie. Jo MVD, t. t. policisti, kuŗu uzdevums būtu valsts mantu sargāt pret katru ļaunprātību, ne mazākā mērā neatšķiras no tiem veco cara laiku „gorodovojiem," kādus nemirstīgi tēlojuši Gogoļs un Čechovs. Jo šie MVD vīri patiešām ir neglābjami korruptanti. Bet tā kā, šķiet, šāda parādība sakņojas pašā krievu dvēselē, tad iedzīvotāji šo korrupciju mēdz uzskatīt par gluži normālu lietu. Bet kas šos iedzīvotājus uztrauc un sanikno, radot dziļas naida jūtas, kādas valda pret visiem MVD milicijas vīriem, ir tas, ka šie miliči, izmantodami savu privilēģēto stāvokli, iedzīvotājus brutāli šantažē. Ja kāds milicis, piemēram, notvers noziedznieku nozieguma vietā, tad šis noziedznieks netiek vis vests uz policiju nopratināšanai, lai lietu virzītu normālā sodīšanas kārtā, bet milicis to ieved tumšākā stūrī, atņem sazagtās mantas, un tad savam upurim liek saprast, ka no šī brīža nu viņam savas noziedzības jāturpina, bet sazagtā lielākā daļa jāatdod milicim, „lai izvairītos no izsūtīšanas uz Sibiriju."

Ar tādām pašām lietām jāsaduras arī cilvēkiem, kam līdz tam nav bijis nevienas sadursmes ar likumu. Ja, piemēram, kāds no šiem „drošības un kārtības sargiem" redzēs godīgu strādnieku ejot no darba mājup un pa ceļam uz ielas paceļot zemē nokritušu malkas šķilu, tad šis likuma sargs pēc laiciņa ieradīsies pie strādnieka mājā un strādnieku sāks pratināt par — valsts mantas piesavināšanos, par ko draud pieci gadi spaidu darbos. Izbijies strādnieks var stundām runināt, ka paceltā malkas šķila taču ir bez kādas praktiskas vērtības, ka tā ir pussatrunējusi un ka viņš to vienkārši pacēlis uz ielas, lai varētu aizkurināt savu virtuvi, bet milicis paliek nepielūdzams, kamēr visa strādnieka ģimenes skaidrā nauda ir viņa kabatā. Tikai tad viņš sāk runāt citā toni un dod strādniekam savu padomu — „turpmāk nebūt vairs tādam idiotam" un ņemt pašā fabrikā daudz vērtīgākas mantas, ko var izdevīgi pārdot, un ienākumus tad varētu abi dalīt. Protams, ka šādi „padomi" faktiski skan tikpat kā pavēles un ir nepielūdzami jāpilda. Sūdzēties par to būtu ne vien liela bezjēdzība, bet būtu pat augstākā mērā bīstami, jo milicijas virsnieki, kuŗus vienkāršais strādnieks drīkstētu traucēt, nebūtu vairāk pārliecināmi un runājami, kā viņiem paklautais milicis.

KORRUPCIJA SATELITU ZEMĒS

Tāda pati ir aina visās citās austrumu bloka zemēs, vispirms jau sarkanajā Ķīnā. 8. un 28. martā Mao Tsetunga valdība izdeva divus likumus, kuŗu nolūks ir „panākt sabiedriskās morāles līmeņa uzlabošanu: „san-fan" kampaņas mērķis ir valsts iestādēs izskaust korrupciju un ierobežot sabiedroto līdzekļu izšķiešanu, birokratiju. Bet, acīmredzot, šo korruptantu ir vesels leģions, un valdības uzdevums nebūs viegls. Pašos oficiālajos dekrētos ir sacīts, ka ierēdņi, kas saņēmuši par 330 Šveices frankiem mazāku kukuļnaudu, nav sodāmi, „ja viņi izpilda godprātīgas paškritikas noteikumus"!... Kas saņēmuši līdz 3300 Šveices franku kukuļnaudas, tiek sodīti ar ļoti niecīgiem sodiem, tikai daļu kukuļnaudas atmaksājot atpakaļ. Bet pēdējais noteikums attiecas tikai uz valsts aparāta funkcionāriem. Smags sods draud tikai tiem, kas pieņem „illegālas dāvanas," kuŗas pārsniedz 3300 un līdz 3300 frankiem. Bet arī tie vēl var no soda izbēgt, ja viņi savu kļūdīšanos „sponţāni" atzīst un illegāli saņemtās naudas summas — atdod valstij!

OTRA KAMPAŅA

Otra — „vu-fan" kampaņa grib panākt privātās tirdzniecības un amatniecības morālā līmeņa pacelšanu. Ļoti savādi, ka pat oficiālā dekrētā tieši sacīts, ka pastāv uzņēmumi, kas „seko likuma noteikumiem," tad uzņēmumi, kas „iespējamību robežās turas legālitātes robežās," vēl citi, kas ir „pa daļai korrekti pret likumu," tālāk uzņēmumi, kas „nopietni pārkāpj likumu noteikumus," un beidzot tādi, kas darbojas „pilnīgi pretlikumīgi." Katram uzņēmumam, saskaņā ar jauniem likumiem, ir tagad no iestādēm jāsaņem attiecīgs certifikāts, kas šo uzņēmumu ierindo attiecīgā kategorijā. Tā nu tagad var gadīties tirdzniecības vai rūpniecības uzņēmumi, kas saņēmuši oficiālu dokumentu par to, ka viņš „tikai pa daļai izpilda likumu noteikumus," un pie tam vairāk nekas no šādiem uzņēmumiem netiek prasīts, kā tikai — tā saucamā „paškritika!" Tikai tādus, kas „darbojas pilnīgi pretlikumīgi," var sodīt ar naudas sodiem vai arī apcietināt.

Raksturīgi, ka šos likumus tautā ievada strādnieku arodorganizāciju prezidijs ar tādiem skaistiem vārdiem, kā, piemēram: „Uzbrukums, kuŗa mērķis ir iznīcināt kapitālistu mēģinājumus — ieviest tautā korrupciju," ar to par visām savām režīma neveiksmēm vainojot veco laiku „buržujus."

Un ar visu to no Maskavas bez mitēšanās dzird apgalvojumus, ka „marksistiskā revolūcija ir arī morāles revolūcija, kas garu pacel diženākā augstumā."(?) Šai propagandai pretim stāv pašu komūnistu sniegtie materiāli par nepārprotami ļoti plaši izplatīto kukuļošanu padomju valstīs. Tikai pret korrupciju un korruptantiem bolševiku vara ir tik mīksta un iecietīga, ka par kukuļošanu paredzētie sodi ne vismazākā mērā nav salīdzināmi ar sodiem par vienkāršu piederēšanu pie — „buržujiskām šķirām" un par to, ka cilvēks nedomā komūnistiski.

M. I. Korija raksts — D. W-e

NOPIRKUŠI CŪKU MAISĀ!

Vēsture abām Vācijām

Rietumvācijā — Dr. Peters un viņa sieva Annelīze sarakstījuši jaunu pasaules vēsturi (Synchronoptische Weltgeschichte Universumverlag, Frankfurt a/Main), kas sākas ar ķēniņa Dāvida uzvaru pār vilistiešiem, apm. 1000 g. pr. Kristus un beidzas ar Donas un Volgas kanāļa atklāšanu 1952. gadā. Grāmata iznākusi 50.000 eksemplāros un tās financēšanā piedalījušās: Hesenes un Lejassaksijas izglītības ministrijas, Berlīnes, Hamburgas un Brēmenes senātu kultūras komisijas un Frankfurtes skolu pārvalde, atvēlēdamas kopsummā skaidrā naudā 183.000 DM, bet papīru un iesiešanas materiālus par 146.000 DM. Talkā nācis arī amerikāņu Augstākās kontrolkomitejas — izglītības un audzināšanas daļas šefs Džons Rīdels ar ar 55.000 DM naudā, bet tehniskos materiālus ziedojis 147.000 DM vērtībā.

Grāmata iznākusi nepiedzīvoti greznā iespiedumā, bagātīgi illustrēta un papildināta daudzām 8 krāsu tabulām un Frankfurtes grāmatu izstādē, tā atzīmēta par labāko Rietumvācijas pēckara grāmatu. Blakus cildinātājām laikrakstu atsauksmēm, arī amerikāņu Militārās pārvaldes izglītības nodaļa devusi šādu svētību: Synchronoptiskā pasaules vēsture ir savā veidā vienīgā. Tā ir ilgu pētījumu spīdošs rezultāts. Jaunās formās izteiktie atzinumi veicina neatkarīgu domāšanu un objektīvu nostāju iepretim notikumiem vispār. Tā ir visnepieciešamākā grāmata skolām.

Grāmata laikam arī būtu nodota jaunatnes mācīšanai „neatkarīgi domāt," ja pēc pamatīgām studijām, starp citu tur neatklātos šādas jaunas patiesības: Jūdass nesekmīgi mēģinājis pierunāt Kristu uz revolūcionāriem darbiem. Pauluss Kristus mācības atklājis savu sociālrevolūcionāro raksturu. Ķinku karalis Manko Kapaks veidojis savu valsti uz komūnisma pamatiem. Jānis Briesmīgais nodibinājis Krievijā grāmatu iespiešanu, bet Staļins — valstsvīrs, kas devis pirmo sociālistisko satversmi, sarkano armiju izveidojis par tautas armiju, un viņš esot vispārīgi atzīts pasaules komūnisma vadonis, kas Marksa, Engelsa un Ļeņina mācībām dodot tagadnei derīgu īstenojumu..., bet pats grāmatas autors Dr. Peters sevi apzīmējis par „apskaidrpatu" sociāldemokratu un viņa mērķis esot „taisīt" vēsturi, kas noderētu abām tagadējām Vācijām.

Va., Pe-.

Lieli vīri mazās lietās

EIZENHAUERS GLEZNO

Prezidents Eizenhauers piedalījies arī kādā gleznu izstādē Kanzas valstī. Profesionālie mākslinieki priecājušies par Aika klātieni, jo apmeklētāji plūduši turp itin kā izstādē rādītu pašu Meriliņu Monro, vai Avu Gārdneri — Ievas tērpā. Kritiķu secinājumi tomēr nav skanējuši tik patīkami, kā par viņa nabagāko pusbrāli — Čerčilu. Aika gleznas pielīdinātas technisko schēmu zīmētāju produktiem un vienīgais komplīments bijis, ka priekš ASV prezidenta tās tomēr pietiekoši labas.

FILIPS RŪNĀ PA TELEFONU

Karalienes Elizabetes vīra Filipa vājība esot telefona sarunas. Caurmērā katru priekšpusdienu viņš divas stundas nosēžot pie aparāta. Uz labu laimi uzšķirot telefona abonentu grāmatā nepazīstamu personu numurus, savienojot un, savu personību neuzdodams gari runājot par laiku, veikaliem un veselību. Psichologi domā, ka šai izdarbībai pamatā esot garlaicība un mazvērtības sajūta.

MĪLESTĪBAS VĒSTURE UZ SIENAS

Holīvūdas filmu zvaigžņu laulenī Tairons Povers un Linda Kristiāns iekārtojuši savā dzīvoklī „mīlas kapellu." Uz minētās istabas stikla sienām holandiešu gleznotāju pāris Van Leideni attēlojuši Tairona un Lindas lielās mīlestības fazes, sākot ar iepazīšanos un beidzot ar pirmā bērna dzemdībām. Nav gan zināms, vai kāda siena vēl rezervēta pēdējai fazei — laulības šķiršanai, bet katrā ziņā latviešu globālai mākslas virsvaldei vajadzētu uzmanīgi sekot, lietas attīstībai un turēt pilnā starta gatavībā Ernestu Rirdānu.

PĀVILS KLĀNS

ROMĀNS — REPORTĀŽA

30. turpinājums

Viņš tupēja, pārsieto kāju uz priekšu izbīdījis, un viņa skatiens aizmaldījās kaut kur svešās zemes debesīs. Pamazām viņš nomierinājās, rūgtie vaibsti ap muti izlīdzinājās. Viņa galva drebēja vilciena rakstā tāpat kā visiem, trīcinādama uz pieres nokritušu matu šķipsnu, un šajā apņēmībā un mierā, šajā noteiktībā, ar kādu Zilgme bija izlēmis savu likteni, bija kas tāds, kas Mikum jau kuro reizi atklāja tīsa šī drūmā laika bezjēdzību — nekāda varonība, nekāda mīlestība, nekāda uzupurēšanās, ne vistrakākā pārgalvība — nekas vairs nespēja grozīt vai atlikt to, kam bija jānāk. Viņš pētīja vācu karavīru sejas un šķita atklājis tajās to neapzināto paļaušanos notikumiem, kādu spēj dot piederība pie milzīgas tautas masas. Zilgmem šīs izteiksmes trūka. Viņš bija viens no daudzajiem vieniniekiem, kas aiz sevis un

Mikus nemeloja. Bet viņam gribējās šai brīdī dzirdēt kādus mierinošus vārdus, ieraudzīt kādas perspektīvas, kas runātu viņam pretim, zināt, ka ir arī citi, pamatoti viedokļi. Dr. Sabile manāmi sabozās par spīti Mikus piezīmei un mirkli koncentrējās, lai to neizrādītu.

„Varbūt tagad, acumirklī jums taisnība," viņš nopūzdamies atteica. — „Bet karš drīz beigsies. Simts pret vienu — skaidrs, ka Vācija kapitulēs." Viņš noklusināja balsi un bažīgi palūkojās apkārt. Bet vilciens grabēja un kratījās, un neviens par viņiem neizrādīja nekādu interesi. „Bet reiz," viņš turpināja klusi, „reiz tas viss būs vajadzīgs. Mēs nezinām, kādi laiki vēl nāks. Sanciet mani par nerru, bet jo straujāk mēs ejam pretim postam, jo stiprāk mani sagrābj kaislība — drīzāk, veiklāk savākt visu, kas vēl iespējams, sistēmatizēt, komentēt, sakārtot — un es būtu nabags, ja man šo darbu tagad atņemtu. Pēc gadiem desmit, varbūt jau pēc pieciem, manām aktīm pārlīs jauns spožums. Kā ārsts dzīvības glābdams, es neizglābšu tik daudz, kā izglābšu, šos materiālus vākdams un kopodams. Es braukšu vēl uz Berlīni, ja tas būs vajadzīgs. Un es labprāt riskētu redzēt arī Rīgu, ja nebūtu tik vecs. Mums stāv priekšā dziļa nakts..."

„Jūs esat lielāks pesimists, nekā es iedomājos," Mikus nopūtās.

„Es neesmu pesimists." ārsts noteikti papurināja galvu. „Ne man, ne citam kādam no mums tagad nav laika nodoties jūtām. Tas, ko viņi nolēmuši Jaltā, arī nav nekāds cilvēku mīlestības darbs, tas nav jūtu, bet prāta apsvērumu rezultāts. Padomju Savienība būs varena. Kenigsbergā runās krieviski, Vīnē plīvos sarkanais karogs. Vācieši atkāpjas pārāk strauji, lai vēl pagūtu notikt brīnums. Tas nav pesimisms, ja redz to, kas notiek."

„Un tomēr jūs?..."

„Es ticu enerģijas nezūdamībai," ārsts aizraujoši turpināja. „Tautas dzīvība ir tāda pati enerģija kā siltums, kā strāva, kā gaisma. Es ticu, ka pēc šīs nakts, kas mūs sagaida, tā atkal atdzīvosies — varbūt citā formā, citos veidos, bet tā neizgaisīs."

Viņš pētīgi palūkojās uz Zilgmi un drusku paviršāk, it kā starp citu, piemetinādams: „Tādēļ no zināma viedokļa es attaisnoju arī mūsu jaunā drauga pārgalvīgo nodomu, kaut es kā virsnieks nedrīkstu to zināt. Bet mums, latviešiem, savā starpā ir vēl kāda cita, iekšēja disciplīna, kas ir pārāka par reglamentos nosacīto. Un tā man atļauj zināt un runāt. Manuprāt nozīmīgs ir katrs latvietis, kas spēj sevi šai laikā saglabāt dzīvu. Īpaši tagad, kad iznākums skaidrs, vairs nav nozīmes skaisti mirt. Skaisti mirt vispār nekad nav nozīmes. Ir nozīme dergi mirt. Un to mēs vairs nevaram. Ja Zilgme domā, ka viņš izkulsies sveikā cauri, lai mēģina. Ieteikt to, protams, nevar nevienam un es ar savām zīmotnēm ne tik to nedrīkstu. Bet privāti es esmu pārliecināts, ka frontē latvieši noliks daudz vairāk galvu nekā pastaigādamies kā civīlisti Rīgas ielās..."

„Par spīti baigā gada pieredzei?"

„Jā. Saskaitiet upurus, starpība jau tagad būs redzama, kur nu vēl, kad sāksies krievu represijas pēc uzvaras... Un kādēļ mēs šos upurus nesam un visu laiku esam nesuši? Vācieši mums neko nesola un nesolīja. Un par spīti tam mēs vēl šodien turpinām mirt viņu labā... Lietuvieši ir gudrāki..."

Šie vārdi radīja Mikus apziņā ārkārtīgu nepatiku. Viņš paraudzījās pār plecu uz Zilgmi. Leģionārs bija pārvilcis galvai mēteli un gulēja, visā auguma izstiepies uz grīdas. Vilcienam grabot, viņš nevarēja dzirdēt nevienu Dr. Sabiles vārdu.

„Jūs esat pārgalvīgs, doktor," Mikus ļoti vēsi sacīja. „Ja jūs nebūtu pieminējuši latviešu iekšējo disciplīnu, es brīnītos, ka nesājat leģiona vairodziņu, Jūs apsmējat latviešu karavīru!"

Ārsts nopūtās. Acīmredzot viņš bija pieradis tikt pārprasts. Viņš atvēra portfeli, ko visu laiku turēja uz ceļiem, izņēma no tā biezu žūksni manuskriptu, un, pacilājis, iebāza to atkal atpakaļ. „Cilvēks, kas grib cildināt latviešu karavīru, nevar to reizē arī apsmiet," viņš sacīja rūgti. Un tad uzreiz pagrieza savu smalko, krunkaino seju pret jauno virsnieku un runāja tālāk tādā balsī, kam būtu piestāvējis skolmeistarīgi pacelts pirksts: „Mēs esam pārāk iestigušī savā postā, tas aizņem visas mūsu sajūtas, — pirmā kārtā jūtas, kas savukārt mazina mūsu sprieduma skaidrību un liedz mums redzēt pāri notikumiem. Tās liedz mums arī akceptēt nenovēršamo, to, kas nāk, un kā priekšā mēs drebam vai nu aiz dusmām vai bailēm. Bet iegaumējiet — objektīvo patiesību šaļitāti nenosaka kāds brīdis vai īsa laikmeta šķērsgriezums. Izkāpiet no acumirkļa, un jūs redzēsit, ka esat nevarīgi mūžības priekšā, kam vienīgai pieder visa taisnība un patiesība. Iespējams, ka no tāda viedokļa vislielākie upuri ir vislielākais absurds. Vairāk es negribu neko sacīt, lai nekļūtu par galīgi melnu avi jūsu acīs."

(Turpinājums sekos).

SPORTS

SPORTA KALENDĀRS

13. janv., pl. 19 Liona vingrotavā, Hamiltonas basketbola līgā sacentīsies Sparta ar Zionu.

15. janv., pl. 19.15 Metropolitan basketbola līgā „B" grupā Harboard vingr. TLSK sacentīsies ar AVRO.

17. janv., pl. 19 Westdales vingrotavā, Hamiltonas basketbola līgas spēle Sparta — Grimsby.

18. janv., pl. 12 College ielā 40 Latviešu Y klubs un TLSK rīko galda tenisa turnīru.

20. janv., pl.19.30 Bloor Collegiate Metropolitan basketbola līgā sacentīsies TLSK ar East York.

SPORTA DZĪVE MONTREĀLĀ

Decembrī Kanadas sieviešu meistarības spēles volejbolā sāka Montreālas latvietes. Pirmā spēlē tās pieveica pagājušā gada Montreālas otrās vietas ieguvēju PALESTRE NATIONAL ar 15:5 un 15:7. Vienībā spēlēja Jansone, Grīnberga, Miķelsone, Lukstiņa, Pinka un Lasmanes.

Latviešu volejbolisti kā savu nākošo pretnieku saņēma franču vienību IMMACULĒ CONSCEPTION, tos pieveicot 15:3 un 15:5. Pret PALESTRE NATIONAL un CENTRAL YMCU latv. guva uzvaru bez spēles. Līdz ar to latviešu voleibolisti ar piecām uzvarām un bez zaudējuma atrodas Montreālas meistarībā pirmā vietā. Otrā vietā ar vienu zaudējumu latviešiem seko igauņi.

HAMILTONAS KAUSU SPĒLES

Toronto —

Hamiltonas kausu spēlēs vīriešu volejbolā Toronto viesojās Spartas volejbolisti.

Pirmā spēlē Spartas pretinieki bija TLSK I vienība. Spēlē, kurā parādījās viens otrs labs gremdējums, bet visumā nekustīgums laukumā, uzvarēja Sparta 15:12 un 15:6. Uzvarētājos spēlēja: Leja, Kraulis, Avens, Savickis, Žulps un Plinte, bet klubā: Erntsons, Bernats, Brīmanis, Freibergs Skujiņš un Pukītis.

Otrā spēlē Sparta sacentās ar Latviešu Y klubu. Šī bija dzīvāka un spraigāka spēle, kur pēc 8:15 zaudējuma pirmā setā YMCA izdarīja pareizu maiņu, laižot laukumā Galviņu. Otrā un trešā setā YMCA prata panākt 15:13 un 15:9 uzvaras.

Pēc ilgāka laika tā bija pirmā Spartas viesošanās Toronto. Patika Plinte, Žulps un Avens.

YMCA's sastāvā spēlēja: Šnitke, Lipomanis, Cinovskis, Bergvalds, Galviņš, Stirājs, Simsons.

HAMILTONĀ

Hamiltonas kausu spēlēs vīriešu basketbolā Hamiltonā sacentās Sparta ar igauņu SO — ED klubu. Spēlē, kurā sākumā dominēja igauņi ar it nosvērtu spēles veidu un precīziem metieniem, panākot vairāku punktu vadību savā labā, turpinājumā ar vienu vairāk izpaudās Spartas pārsvars, kas spēlei beidzoties guva pelnītu 66:53 uzvaru. Spartas sast.: Žulps 28p., Kuncāns 11, Zutis 8, Ansons 5, Rops 5, Treimanis 4, Litaunieks 3 un Auzers 0 punktu.

BASKETBOLA LAUKUMOS

Hamiltonas basketbola līgā Sparta uzvarēja Westinghouse ar 39:34.

Toronto Metropolitan līgas basketbola meistarībā A grupā TLSK (tren. Kadiķis) zaudēja Osgoode ar 47:81.

Tās pašas līgas B grupā TLSK (tren. Kazaks) zaudēja grupā spēcīgākai vienībai Manfredos 42:47.

Metropolitan sieviešu basketb. līgā savu pirmo uzstāšanos absolvēja TLSK jaundibinātā sieviešu basketbola vienība. Ugunskristībās pret Esco Clothiers latvietēm nācās zaudēt 17:37.

GALDA TENISS SIDNEJĀ

Sidnejas latviešu meistarsacīkstēs galda tenisā sievietēm uzvarēja H. Andže, otrā v. atstājot S. Bērziņu, trešā Riņķi, ceturtā — Vagulāni.

...UN FILADELFIJĀ

Plašā latviešu rīkotā galda tenisa turnīrā Filadelfijā vīriešu vienspēlēs uzvarēja Tobiens, finālā pārspējot Farganu 21:14, 13:21, 21:11, un 23:21. Trešā vietā ierindojās Miezis.

Sieviešu vienspēlēs: 1.v. Kalniņa, 2.v. Vanaga, 3.v. Prauliņa.

Vīriešu dubultspēlēs uzvarēja Tobiens un Kazlauskas, atstājot otrā vietā Miezi un Goltu.

Jauktā dubultspēlē pirmo vietu izcīnīja Tobiens - Treščinska, otro Miezis - Rozenberga, bet trešo — Golts - Kalniņa.

DĀMU FRIZĒTAVA

AUSTRA ŠMITS

737 Bloor St., W., Toronto. Tel. LL 6792

JAUNĀKO GRĀMATU IZLASE

	Ies.	broš.
J. Akuratera rom. PĒTERIS DANGA	1.50	—
Irmas Grebzdes rom. INGA	2.20	2.80
Anšl. Eglīša rom. LAIMĪGIE	3.20	3.80
Latviešu tautas dziesmas I sēj.	4.70	5.70
Latvijas skatu albums	—	6.50
O. Freivalda LIELĀ SAPJU DRAUDZE	3.10	4.25
Dž. Kroņina rom. CITADELE	2.90	3.60
Dž. Kroņina rom. ZVAIGZNES RAUGĀS LEJUP	4.75	5.65
Br. Grimmu PASAKAS	3.25	4.25
Omara Heijama dzejas	1.50	—
Kn. Hamsuna rom. PANS	—	3.00
E. Kestnera DIVKĀRŠA LOTĪTE	1.50	2.00
Erv. Rommela TUKSNEŠA VELNS	2.80	—
Kolvina KANARISS	2.20	2.80

Pieprasot pa pastu, jāpievieno 5% piemaksa (25)

A. KALNIŅA GRĀMATNĪCA

71 Indian Grove, Toronto, tel. LY 2086

Dr. JĀNIS KAROLS

M.D. — L.M.C.C.

pieņem slimniekus 404 DELAWARE Ave, Toronto

Darbdienās no 9—11 un 5—7, izņemot trešdienās, tel. OL 1681

Mājas, veikalus un apbūves gabalus

PLAŠĀ IZVĒLĒ PIEDĀVĀ

A. H. KIVINEN

Member of Toronto Real Estate Board

38 LAWRENCE AVE W., TEL. MO 5464

PĀRSTĀVIS

OSVALDS INDZERS

79 Sparkhall Ave, tel. mājā HA 7881, birojā MO 5464

(27)

Nav labākas zāles, kā RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY

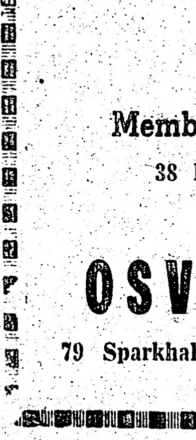

Ja jūs ciešat no vēdersāpēm, žults, aknu, pūšļa un nieru slimībām, uzpūsta vēdera, spiediena zem lāpstiņas, gāzēm, vai no skābes kuņģī, ēstgribas trūkuma, sāpēm zem ribām, vai kreisos sānos, rūgtuma mutē — tad neatlieciet **uz rītdienu**, jo rītdien var būt par vēlu ārstēties ar vislabākajām zālēm. Jau tagad no sirds ieteicam jums, ieņemt pa tējkarotei, RUSCI TREATMENT STOMACH REMEDY, pirms katras maltītes 3 reiz dienā, lai nenonāktu līdz nopietnākai slimībai. Jūtams noteikts atvieglinājums pēc pirmās pudeles. Katram cilvēkam jāizlieto viena vai divas pudeles šo zāļu, lai līdzīgi mašīnai iztīrītu kuņģi, zarnas un žulti. Tad jūs būsit pilnīgā pārliecībā par savu veselību. **Pudeles cena $6.00.**

Uzmanību! Pārdošanā tikai Kanadā!
559 Bathurst St., Toronto 4, Ontario
LUSCOE PRODUCTS LIMITED,

KĀDS UZAICINĀJUMS

BRADINGA alusdarītavu akcija sabiedrībai ir patiess prieks jūs uzaicināt atmiņu ragonā... tā ceļš ved cauri daudzām gleznainām Eiropas zemēm ar to bagāto folkloru, kas izpaužas krāšņos tautas tērpos . . . Mēs apceļosim arī jūsu zemi . . .

Mūsu jaunkanadieši, šo zemju dēli un meitas, ir bagātīgi deruši Kanadas nacionālās personības izveidošanai, atvedot Eiropas tradicijas un tērpus šai zemē!

Aiz šiem iemesliem BRADINGS nākošā sludinājumu serijā reproducēs jūsu dzimtenu tautas tērpus. Sekojiet šiem sludinājumiem ik pēc divi nedēļām . . .

Katrā sludinājumā būs attēloti šie tautas tērpi. Jūs varēsit skatīt citu Eiropas zemju tradicionālos tērpus . . . un jums jau pazīstamos jūsu pašu dzimtenes tērpus!

Mēs ceram, ka šī sludinājumu serija modinās jums patīkamas atmiņas . . . un palīdzēs iepazīties ar citu tautu tautiskiem tērpiem. Jā jums būtu kādas piezīmes vai ierosinājumi sakarā ar šiem sludinājumiem, mēs jūs uzaicinām rakstīt šī laikraksta redaktoram

BRADING'S

BRADING BREWERIES LIMITED
OTTAWA AND WINDSOR

(Izrunā kā BREDINGS)

Dr. S. V. FEINMAN

256 Crawford ielā

(Dundas un Crawford ielas stūrī)

Tel. LL 5739

Pieņem no 1—3 un no 5—8 pp.

Diplomēts Vīnē

Ārsts Vīnes Universitātes klīnikā un Kanadas slimnīcās. Sirds, plaušu, gastro — arteroloģijas reumatisms, astma, sieviešu slimības.

Rentgena uzņēmumi

Runā vāciski un krieviski

(2)

Dr. A. RATINOV

Bijušais slimn. ārsts Eiropā un Kanadā. Speciālists iekšķīgās slimībās, seviški sirds, kuņģa, astmas, reumatisma u. c.

Runā arī vāciski un krieviski

479 1/2 EUCLID AVE, RA 6708
TORONTO (552)

LŪDZ UZDOT SAVU ADRESI

Larisu Zilvers

UN

Olgu Mitelhofs

S. VITTENŠTEINS, Gauting b. Muenchen Staatl. Sanat. Lut. Z. 29 Germany (30)

Meklē J. KREINĀTA

ģimeni.

Lūdz rakstīt Mr. P. Ivansons, 81 Wilson Ave, London, Ont. (26)

Ļoti, ļoti lūdzu paziņot, kas ko zinātu par MILDAS OBOĻEVIČAS (dzim. Sniķers 1918. g. 30. dec. Dundagā) likteni Austrālijā. Marta Trēziņš, Svartbaecksgatan 53 nb. Uppsala, Sverige. (31)

VALDEMĀRU LĪBI apm. 39 g. v. ar ģimeni, meklē Eriks Druja. Lūdz rakstīt: 128 Riverdale Ave, Toronto, Ont., Canada (24)

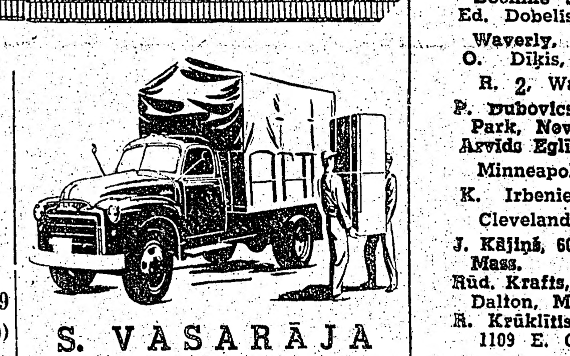

S. VASARĀJA

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

izdara pakalpojumus katrā laikā

ZVANĪT

OL 1403, Toronto

(142)

Latviešu dāmas! Eiropas friziere

KAPSI'S HAIR STYLING

113 MAC PHERSON AV.

Starp Yonge St. un Avenue Rd

Pirmklasīgs darbs pie ilgviļņiem, matu griešanas, krāsošanas un skropstu kopšanas. Iepr. pieteikties pa tel. KI 4585

runā vāciski, krieviski un zviedriski

J. B R O K A

FOTO UZŅĒMUMI

saņemami, kā arī pasūtinājumi izdarāmi DV Grāmatnīcā Toronto, 123 HURON ST., katru dienu

(14)

BAZNICAS ZIŅAS

Ņujorkas ev.-lut. latv. dievkalpojums 18. janvārī, plkst. 3 pp. Betlēmes baznīcā. Māc. A. Ozols.

DIEVKALPOJUMI KANADĀ

Archibīskapa pārstāvis A.Skrodelis ((99 Herkimer Str. Hamilton. Ont., t. 70136). Janvāra otrā pusē Ņufaundlendā — 22. janv.; 2. februārī **St. Džonsā**; no 3. febr. — 9. febr. **Korner Brūkā.**

Māc. V. Šēfers (659 Piccadilly St., London. Ont.)
St. Katerinā, 18. janv., pl. 3 p.p. dievk. Kristus b-cā. **Velandā** 18. janv., plkst. 5 p.p. dievkalp.

Māc. E. Pavasars (1139 Cannon Str. E. Hamilton, Ont. t. 93410) **Hamiltonā**, 18. janvārī, plkst. 3 p. p. dievkalpojums bērniem, plkst. 4 p.p. dievkalp. pieaugušiem. Visi dievkalp. notiek Trīsvienības b-cā, 18 Victoria Ave., So.

Jaunatnes sanāksme 14. janv., plkst. 6.30 māc. mājā.

Māc. E. Lange (1673 Abbey Rd.; pasta adrese: Billings Bridge P. O. Box 66, Ottawa, Ont.)
Otavā, 10. janv., plkst. 5 p.p. dievkalpojums Sv. Pētera b-cā (Lyon Str.). Pēc dievkalp. draudzes vakars, veltīts veco strēlnieku Ziemassvētku kauju atcerei; 25. janv., plkst. 2.30 p.p. dievkalp. Pēc dievkalp. draudzes pilnsapulce.

Māc. A. Briedis (17-8th Str. Noranda. Que.)
Virdžiniiataunā, 18. janv., plkst. 2 p.p. dievkalp. Anglikāņu b-cā; **Norandā** 18. janv., plkst. 5 p.p. dievkalp. United b-cā;
Otavā 25. janv., plkst. 2 p.p. dievkalp. Sv. Pāvila b-cā (210 Wilbrod Str.).

Kristīti: Ģirts Sīpoliņš, Leopolda un Dzidras d. (Otavā); Ingrida Daina Lukovska, Voldemāra un Valērijas m.; Miervaldis Krasovskis, Alfona un Mirdzas d. (Norandā). Laulāti: Oskars Strazds ar Emīliju Ivaņenko (Norandā).

Māc. A. Lūsis (50 Dewson Str. Toronto, Ont t. LO 2510) **Toronto**, 18. janvārī Sv. Trīsvienības b-cā, plkst. 12,30 dienā (Sherbourne un Bloor ielu stūrī). Svētdienas skola.

Māc. A. Čops (118 Isabella St., Toronto, Ont., tel. MI 1873). Toronto Sv. Andreja b-cā (Carlton un Jarvis ielu stūrī), 18. janv., pl. 4 p.p. dievkalpojums.

Māc. A. Voitkus (118 Locke Str. N. Hamilton, Ont., tel. 82259) Hamiltonas Sv. Pāvila draudze (Hughson St., N.) dievkalpojums 18. janv., plkst. 5.30 pp.

Māc. E. Caune (10827 — 114 St. Edmonton. Alta, t. 41890).
Edmontonā, 18. janv., plkst. 4 p. p. dievkalp. Sv. Jāņa b-cā. Pēc dievkalp. draudzes gada sapulce, vēlēšanas. **Kalgarijā**, 25. janv., pl. 3 p.p. dievkalp. Pēc dievkalp. draudzes pilnsapulce, vēlēšanas.

Māc. A. Gaudiņš (2105 Marlowe Ave. NDG., Montreal, Q. t.EL3422) Montreālā. 18. janv., plkst. 4 p.p. dievkalp. Redeemer b-cā (285 Clarke Ave. Westmount).

Archibīskapa pārst. A. Skrodelis

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojums svētdien. 18. janvārī, plkst. 17. Walmer Road baptistu baznīcā. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce. Piektdienas vakaros lūgšanu sapulce pl. 20.00. Māc. R. Ekšteins.

I Z D O D A M A

MĒBELĒTA ISTABA

ar vai bez pansijas, labā rajonā. ērta satiksme. Zvanīt visu dienu RI 4650, Toronto

MĒBELĒTAS istabas izdodamas ar atsevišķas virtuves lietošanu. Turpat viena nemēbelēta istaba ar virtuves lietošanu, pieaugušiem. Zvanīt Toronto KE 0758. (1094)

IZDODAMS divu istabu dzīvoklis 1. stāvā. Zvanīt Toronto HA 1501. (12)

IZDODAMA istaba ar virtuves lietošanu. Tel. Toronto, RA 4478. (29)

IZDODAMA mēbelēta istaba ar virtuves lietošanu vienai vai divām personām. Tel. GE 0756. Toronto. (1088)

IZDODAMA mēbelēta istaba diviem kungiem, labā centra rajonā. Zvanīt pēc pl. 6 vakarā, Toronto tel. MI 6398. — (15)

IZDODAMA labi mēbelēta istaba pirmā stāvā kungam vai dāmai — Yonge — Davisville rajonā. Zvanīt Toronto HY 8139. (7)

Mans vīrs un mūsu brālis

Alberts Gaiķis

dzimis 1907. gada 13. februārī Latvijā,

aizgājis Dieva mierā š. g. 3. janvārī Atlantā, Džordžijā, ASV.

(19) Sieva un brāļi

Mizarha zalbe — reumatisma ienaidnieks. Mizarh salve — Mizarha zalbe

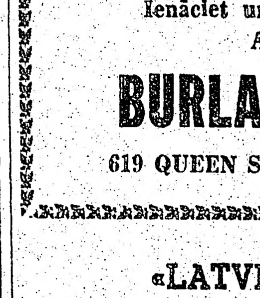

Pret reumatiskām, artritiskām vai muskuļu sāpēm, sāpēm plecos, lāpstiņās, kaklā, rokās, plaušu sasaldēšanu, sāpēm krustos, išiasu, sāpēm gūžās, pret ceļu locītavu uztūmu, sāpēm kājās no vēnu paplašināšanās, zilumiem miesā, aukstām kājām un pret šermuļiem. MIZARHA zalbe saaukstēšanos izvelk miesas virspusē augoņu veidā un tūdaļ pēc iezießanas atvieglina sāpes. Brīdinājums — galvu un seju ar MIZARHA zalbi nedrīkst ieziest. Otras tādas kā MIZARHA zalbe, nekur Kanadā nav. Citas zalbes ir atdarinājums, un mēs tās neesam gatavojuši. Podiņš maksā $5. Mūsu adrese:

Uzmanību pārdošanā tikai Kanadā! LUSCOE PRODUCTS LIMITED, 559 Bathurst St., Toronto 4, Ontario

MĒBEĻU VEIKALS

Bagāta, daudzpusīga, mājas un kantora mēbeļu izvēle.
Dažāda veida elektriskie aparāti mājas vajadzībām
Sakarā ar atklāšanu speciāli pazeminātas cenas
Ienāciet un pārliecinieties! Runājam krieviski
Atvērts līdz pulksten 8 vakarā

BURLACOFF'S FURNITURE

619 QUEEN ST., W., TORONTO, Ont. TEL. WA 6812 (496)

«LATVIJAS AMERIKA» pārstāvji:

P.O. BOx 332, Waverly, Iowa, U.S.A.

Visas DV apvienības, nodaļas un kopās ASV un Kanadā.

2. ASV:

A. Lācis, 1800 E. 18th, St., Brooklyn 29, N. Y. Tel.: DEway 9-8280.

A. Augstums, 1634 N. Str., Lincoln, Nebr.

M. Blukis, c/o Mr. Knopfle, 624 Boehlke St., Saginaw, Mich.,

Ed. Dobelis, 123, First St. S. E. Waverly, Iowa.

O. Dīķis, latviešu grāmatnīca, R. 2, Waverly, Ohio.

P. Dubovics, Quaker Lane, Hyde Park, New York.

Arvīds Eglītis, 2405, 22nd St., East Minneapolis, Minn.

K. Irbenieks, 4937 Mead Ave, Cleveland 27, Ohio.

J. Kājiņš, 600 Tremont St., Boston, Mass.

Rūd. Krafts, Zion Lutheran Church Dalton, Minn.

R. Krūklītis, Latviešu grāmatnīca, 1109 E. Grand River Ave, East Lansing, Mich.

Jānis Lazdiņš, 3710 N. Meridian St., Apt. 224, Indianapolis 8, Ind.

Jānis Miķelsons, 67, Mercella St. Boston — Roxbury 19, Mass.

A. Ozoliņa, 1335 N. Orchard St., Chicago, Ill.

A. Punka, 1417. Park Road N.W. Apt. 4, Washington 10, D.C.

J. Paucītis, 2116 North Capitol St. Wash, D. C.

V. Puriņš, 1043 Baldwin S. E., Grand Rapids, Mich.

J. Runiķis, 6226 20th Ave, N.E., Seattle 5, Wash.

Jūlijs Sakne, grāmatu un laikrakstu apgāds, 537 James Str., Syracuce, N. Y.

J. Sobolevskis, 2711 „W." St. Lincoln,, Nebraska.

G. Šmita grāmatnīca, 19 Prospect St., Poughkeepsie, N. Y.

Mr. Jānis Upesleja, 1209 S. 18-th St. Milwaukee 4, Wis.

Miss Biruta Ziemina, 920 W. Lovell St., Kalamazoo, Mich.

T. Tēraudš, c/o Mr. H. Hamilton, 7151 Euclid Rd. Cincinati 27. Ohio.

Rev. J. Turks 1251. W. Lowell St. Kalamazoo, Mich.

Jāna Zabaka grāmatnīca, 1216 Bonita Ave. Berkaley 9 California.

3. KANADĀ:

P. Avotiņš 854, Bathust Str., Toronto. Tel.: KE 3884.

I. Batraks, P. O. Box 1060 Sta C. Toronto 3, On.

A. Cauka, Latviešu grāmatnīca, 474 Princess Ave, London, Ont. Tālr.: 71384.

Mr. J. Celms, 849 Mc Rae St., Niagara Falls, Ont.

„Daugavas Vanagu" grāmatnīcā 123 Huron St., Toronto, Ont.

V. Dreifelds, grāmatnīca, 91 Poplar Ave, Kirkland Lake, Ont.

Oļģerts Gebauers, 37 Strathcona Ave, So, Hamilton, Ont.

E. Jurševskis,403 York St., Hamilton, Ont.

A. Kānbergs, Rakstu un darbu pakalpojumu birojā, 596 Sherbourne St., Toronto. Tel.: RA 7149.

Vilis Kaļiņš, 21 Denison Rd. West, Weston, Ont. Tel. CHerry 1-2088

Mr. V. Kārkliņš, grāmatnīca, 127 Regent Str., N. Sudbury, Ont.

A. Kalniņš, Muskoka Sanatorium P/O Muskoka, Ont.

V. Kopels, 609 Yong Str., Art Handicraft, Toronto, Tel. PR 4596

Marta Kuncāns, 67, Beulah Ave, Hamilton. Ont.

Arturs Ķivītis, Hurdman's Bridge, Box 164, Ottawa, Ont.

L. Līdums 27 Wiley St., St. Catharines, Ont.

Puķu veikals „Lotus", 854 Bathurst St. Toronto, Tel. KE 380.

K. Skuja, 20 William St., W. Waterloo, Ont.

Mrs. Leonija Ozolkalne, 460 E. 6th Ave., Vancouver, B.C.

V. Ziediņš, Latviešu grāmatnīca, 82 Morse St., Toronto, Ont.

Mr. O. Zilkalns, 6745, Cote St. Luc Rd., Apt. 3, Montreal, Que.

3. Vācijā

Andrejs Ozoliņš, Apgāds un grāmatnīca, (24b) Eutin/Holst., Rettberg—Kaserne.

Mr. V. Pomeinieks, „DV grāmatnīca", Wilhelmsburg, B 1—8. 14a Ulm/Donau.

Abonēšanas maksa: 1 mēn.: DM. 4.- 3 mēn.: DM 11.-

4. Anglijā

Daugavas Vanagu Fonda grāmatnīca, 72 Queensborough Terrace London W2

Abonēšanas maksa: 1 mēnesis 7/- 3 mēnši 20/-

5. Francijā:

Madame K. Bīrzniece, 31 rue de Seine, Paris 6.

Abon. maksa. 1 mēn. 400 franki 3 mēn. 1000 franki

6. Dānijā:

Mr. K. Reitmanis, Box 292, Kobenhavn, Danmark.

Abon. maksa: 1 mēn.: 4,50 D. Kr.

7. Zviedrijā:

Information. Postgiro 35—61—40 Stockholm. Pasta adrese: Box 12134. Information (L. Am.) Stockholm, K.

Abon. maksa: 1 mēn. 4 Zv. Kr

8. Austrālijā:

D.V. Sidnejas nodaļa, Mr. B. Everts, 6. Chertsey Ave, Bankstown, N.S.W.

Abon. maksa: 1 mēn. 8 šiliņi.

Mr. E. Liepiņš, 6 Booreea ST. Lidcombe, Sydney, N. S.

Mr. A. Priedīts, grāmatnīca „Rīga", 74 Judd St., Mortdale, Sydney.

9. Venecuelā:

Mr. J. Henkuzens, Urban. Micholenai S.— 14, Valencia.

Abon. maksa: trimstris 15,40 bol.

Laikrakstam „LATVIJA AMERIKA"

123 HURON ST. TORONTO, ONT., CANADA

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu Latvija Amerikā ....

līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:

Mr. Mrs. Miss ....

....

Pievienoju money orderi, čeku vai skaidrā naudā $...

abonementa uzsākšanai — pagarināšanai

(Nevajadzīgo svītrot)

Paraksts

Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savus maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanags, 123 Huron St., Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāci, 1800 E. 18th St., Brooklyn 29, N.Y.

Kāpēc Kremlis nesāk vispārēju karu?

Pēc Vācijas kapitulācijas, ASV strauji demobilizējās un no kara rūpniecības pārslēdzās uz miera — saimniecisko rūpniecību. Iznīcināja Vācijā iegūtos ieročus, nogremdēja kara kuģus, uzspridzināja dažādus nocietinājumus un municijas krājumus u. t. t. Citādi rīkojās Kremlis. Kremlis strauji brupojās tālāk un ne tikai neiznīcināja iegūtos kara materiālus, bet tos aiztransportēja uz savām rūpnīcām, rūpējās par karam nepieciešamo produktu iegūšanu uz kara reparāciju lēses no Itālijas, Vācijas, Austrijas.

Ja šodien ieskatāmies pēdējos 7 gados, tad konstatējam, ka Kremlim izdevīgākais laiks visas Eiropas iekarošanai bija 1946.-47. gadi, jo tad Rietumu sabiedrotie dzīvoja nākotnes miera ilūzijās. Vēlākie gadi sabiedroto politikā ir uzskatāmi par lēnas atmošanās gadiem. Par šo atmošanos viņiem jāpateicas Kremlim, kas tiem neļāva galīgi iemigt ar radītiem notikumiem Persijā, Grieķijā, Berlīnē, Balkānos, Ķīnā, Korejā, Tibetā, Indoķīnā u. c. Dienvidslavija Kremļa miesā ir ne mazāks augonis par Berlīni. Ja Kremlis drīkstētu riskēt, tas spētu šos abus baciļu perēkļus savā miesā izoperēt īsā laikā, bet to nedara. Neviens raidītājs tik kaili neatmasko Kremļa politiku, kā to ik vakarus dara Rietumberlīnes raidītājs, un Kremlis to ir spiests paciest.

Pēc visa tā un citiem šeit neminētiem Kremļa politiskiem šacha gājieniem jāatzīst, ka Kremlis Trešo Pasaules karu nesāks. Kāpēc? No saviem pasaules iekarošanas plāniem tas nav nekad atteicies. Armiju pārspēks attiecībā pret Rietumu sabiedrotiem ir milzīgs. Tā rīcībā, pēc Amerikas preses un valstsvīru ziņojumiem, esot ne tikai milzu masas lidmašīnu, tanku un citu modernu ieroču, bet arī atombumbas un varot būt arī ūdeņraža bumba.

Ja Kremlis nākotnes kara gadījumā nebūtu iekalkulējis sev zaudējumu, tad karš sen jau būtu sācies. Manuprāt, Kremli kavē šādi apstākļi:

I. Baile no ASV atombumbas ir neapšaubāmas. Cik tālu Kremlis ir ar savu atombumbu ražošanu, par to šodien nav vēl skaidrības. Pirmās atombumbas izmēģinājums notika tad, kad ASV Senāts un Kongress draudēja nosvīt rot dažus miljardus dolaru palīdzībai un bruņošanās vajadzībām Eiropas sabiedrotiem.

II. Okupētās Baltijas un Balkānu valstis ir neapšaubāmi neuzticīgas Kremlim un pirmā gadījumā cīnīsies par atbrīvošanu, kas Kremļa Eiropas iekarošanas plānos ir ierakstīts kā liels šķērslis.

III. Kad Hitlera armija 1941. g. sojoja Krievijas iekšienē, tad sarkanarmija veselām kaujas vienībām padevās gūstā. Neaizmirsīsim, ka tad bija jācīnās pret iebrucēju — vēsturisko Krievijas ienaidnieku — Vāciju. Tikai Hitlera politiski tuvredzīgā izrīcība ar gūstekņiem novērsa sarkanarmijas sabrukumu un piespieda sarkanarmiešus cīnīties bez padošanās. Staļins labi saprot, kādi tie būs cīnītāji pret saviem I Pas. kara sabiedrotiem Atgriežoties no angļu vai amerikāņu aizgādības savā paradīzē, tie nonāca ellē. Ka Kremlis nevar uzticēties savai armijai, pierāda tas, ka no Austrumvācijā stacionētām karaspēka daļām ik dienas sarkanarmieši, ieskaitot visaugstākos virsniekus, bēg uz Rietumiem. Kremlis ir spiests ik pēc dažiem mēnešiem nomainīt savas vienības Austrumvācijā un Balkānos, tās aizstājot ar šķibacainiem mongoļiem.

IV. Pad. Savienības tauta šodien nav vairs tik hermetiski noslēgta, kā tas bija līdz 2. Pasaules karam. Tā ir saindēta ar jaunām atziņām un redzējumiem par dzīvi ārpasaulē no bēgļu laikiem, no mājās pārnākušajiem gūstekņiem, no Rietumu valstu radio raidījumiem un citiem ziņojumiem.

V. Neskatoties uz to, ka Kremlis Pad. Savienības robežas ir pabīdījis tālu uz rietumiem un austrumiem, tā dzīves galvenās arterijas šodien ir vieglāk ievainojamas un pārcērtamas kā jebkad. Pašas sirds tuvumā ir izveidota stipra Turcijas armija ar labiem lidlaukiem un ceļiem. Tālāk Grieķijas pussala, Dienvidslavija, Spānija, Afrikas piekraste, Grenlande un visa rietumu Eiropa. Visur un visapkārt Pad. Savienības territorija ir apjozta ar ASV, Anglijas u. c. valstu militārām bazēm un atbalsta punktiem. Pretī stāv ASV ar savu pārāko rūpniecības potenciālu. Cik grūti milzim cīnīties pat ar vājāku pretinieku, ja tas nav aizsniedzams un ievainojams, to vislabāk zina Kremlis pats.

Tāpēc šodien nebrīnēsimies, ja Kremlis savu iekarošanas plānu cenšas realizēt ne ar atklātu karu, bet ar saimniecisku pretinieka žņaugšanas taktiku. Tam nolūkam vislabāk piemērota aukstā kara taktika, un Koreja ir Kremļa meistardarbs.

J. Grodnis

1952. G. IEVĒROJAMĀKIE NOTIKUMI PAD. SAV. IEKŠPOLITISKAJĀ DZĪVĒ

Kā prestatu vispasaules izcilākiem politiskiem un vēsturiskiem notikumiem interesanti atzīmēt, kādus notikumus ieskata par ievērojamākiem tieši Pad. Savienības dzīvē. Paši krievi nesniedz neko noteiktu, bet ārzemju prese sakarā ar tautas interesi par atsevišķiem notikumiem un komūnistu preses aģitāciju iespējusi sakopot šādus 10 svarīgākos notikumus Pad. Savienības dzīvē.

1) Komūnistu partijas 19. kongress Maskavā oktobra mēneša sākumā. Šis ievērojamais partijas kongress dominēja padomju prese veselus divus mēnešus, pie kam visi pārējie notikumi šai laikā tika pilnīgi svītroti no avīžu slejām. Pad. prese, protams, saziņā ar Kremli, sniedza saviem pilsoņiem ļoti sīkas ziņas par šo konferenci, piem., Staļina runu par saimn. un politiskiem jautājumiem tieši pirms kongresa un Maļenkova 4 stundu garo pārskatu par partijas darbību līdz šim un nospraustām vadlīnijām nākotnē. Analize par partijas uzbūvi, pag. darbības zināma kritika un augstākās padomes pārveidošana bija tik plaša kā nekad vēl padomju prese pēdējo 10 gadu laikā.

2) Helsinku olimpiskās spēles noteikti ir otrā vietā padomju pilsoņu interešu degpunktā, kaut gan tieši pa to laiku un pēc tam prese sniedza diezgan maz un saraustītas ziņas, jo sevišķi tad, kad krievu atlēti atsevišķās disciplīnās zaudēja. Šī interese bija sakarā ar daudziem krievu sporta klubiem un krievu labāko atlētu iepriekšējām izlases sacensībām. Bez tam šī bija arī pirmā reize, kad krievu sportisti tika sūtīti uz olimpiskām spēlēm, un partijas propagandas aparāts cerēja uz ļoti lieliem panākumiem. Panākumu arī netrūka, bet tie bija mazāki nekā komūnistu partija cerēja. Vislielākais trieciens bija Pad. Savienības futbola komandas zaudējums jau drīz pēc sacensību sākuma pret Tito dienvidslavu futbola komandu; krievi bija cerējuši šajā disciplīnā iegūt vienu no pirmajām vietām.

3) Donas — Volgas kanāla atklāšana. Pad. Savienības lielā mēroga uzbūves programmā šī kanāla būve ieņēma ievērojamu vietu, kādēļ arī prese veltījusi kanāla izbūvei un tā atklāšanai lielu ievērību. Šis projekts — savienot kuģošanai Donu un Volgu vienmēr bijis krievu sapnis jau kopš Pētera Lielā laikiem.

4) Koreja. Šis ir vienīgais punkts, kur krievu dzīvē tieši iejaukts ASV vārds. Karš Korejā un jo sevišķi marta mēnesī palaistā „pīle" par amerikāņu „baciļu" karu Tālajos Austrumos pad. presē tika propagandēta ļoti sīki, pārnesot to vēlāk uz daudzām mītiņu un politisku konferenču vietām. Komūnistu partija ļoti pūlējās spilgti apgaismot „šausmīgos" amerikāņu pārkāpumus, kā arī Korejas komūnistu gūstekņu „mocīšanu" un to neizdošanu.

Nav šaubu, ka krievu tautā tas darīja lielu iespaidu.

5) Preču cenu pazemināšana. Kremļa varas vīri pēdējos piecos gados izdara gadskārtēju preču cenu pazemināšanu, kas padomju pilsoņos, jo sevišķi namamātēm izraisījis dzīvu sarunu tematu par labāku dzīvi. 1952. gadā preču cenu pazemināšana gan nebija tik ievērojama, kā iepriekšējos gados.

6) Debates padomju literatūras un teātra mākslinieku starpā par to, kādēļ neparādās ievērības cienīgi literatūras un skatuves darbi. Šīs debates par labākiem mākslas darbiem, kuriem būtu vairāk jāatspoguļo padomju pilsoņu dzīve un komūnistu partijas darbība, bija jo plašas, un tajās piedalījās mākslinieki, kritiķi, rakstnieki un partijas vadītāji, veltījot jautājumam presē lielus rakstus.

7) Komūnistu partijas lēmums par stingrāku likumu lietošanu pret sabotieriem — gan saimniecisko un tirdzniecības laukā, gan atsevišķās rūpniecības. Partija konstatējusi, ka daudzi nospraustie mērķi un pasākumi netiek pilnībā īstenoti un valsts manta tiek izšķiesta vai vienkārši „pazūd." Komūnistu partija prasa lielāku soda vainīgajiem.

8) Pad. Savienības miera piedāvājums Vācijai, lai panāktu tās apvienošanu un Maskavai „draudzīga" karaspēka radīšanu nodarbināja krievu ārlietu politikus visu 1952. gadu un tika sniegts pilsoņiem kā padomju ārpolitikas liels „draudzības" žests pret Vāciju un pārējo Eiropu.

9) Maskavas tirdzniecības konference aprīļa mēnesī arī tika plaši propagandēta un sakarā ar lielo tirdzniecības delegāciju piedalīšanos dabiski izraisīja arī zināmu interesi tautā.

10) Maskavas un Komūnistiskās Ķīnas attiecsmes. Kā partijas augstākā padome, tā krievu saimnieciskie un militārie eksperti notikumiem Ķīnā un sadarbībai ar to piešķir neatslābstošu interesi. Pad. Savienība grib attieksmes ar Ķīnu uzlabot, palīdzēt tai karā Korejā un veicināt Ķīnas saimniecisko uzbūvi. Tai pašā laikā komūnistu partija seko, lai Ķīnas politiskie un saimnieciskie plāni nekādā ziņā neatšķirtos no Maskavas nospraustām vadlīnijām.

Šie ir ievērojamākie notikumi, kuŗi tika plaši izklāstīti padomju presē un kuŗu nozīmi Kremlis gribēja uzsvērt saviem pilsoņiem. Vai ir arī tādi notikumi, ko ir gribēts apslēpt un noklusēt? Jā, jo sevišķi ārpolitikā redzam vienu otru ļoti svarīgu notikumu, par ko krievu tauta nedabūja nemaz dzirdēt, kā: hidrogēna bumbas mēģinājums ASV (nepārprotami partijas vadība apzinās šīs bumbas lielo nozīmi un nelabprāt vēlas par to informēt savus pilsoņus) un Eizenhauera ievēlēšana par ASV prezidentu. Pēdējā vārds ir stipri populārs arī Pad. Savienībā, kādēļ tā ievēlēšanu par ASV pirmo pilsoni nedrīkstēja izcelt padomju presē. Arī pieeja karam Korejā padomju presē ir pavisam citāda nekā Rietumu sabiedrotiem. Kamēr pēdējie veltī lielu vērību tieši kaujas darbībai frontē un pamiera sarunām, padomju prese nodarbojās ar naida sēšanu un tautas uzkūdīšanu pret amerikāņiem.

Visi komūnistu partijas un preses izceltie svarīgākie notikumi 1952. g. norāda, ka Pad. Sav. savu naida propagandu tieši pret Savienotām Valstīm ir stipri kāpinājusi ar nolūku turēt krievu tautu gatavībā un „vienotu" tam brīdim, ja Maskava atzītu par nepieciešamu sākt 3. Pasaules karu. Savā ārpolitikā tā norāda uz saviem mierīgiem un draudzības pilniem nodomiem pret Rietumu pasauli, taču iekšējā politikā krievu tauta tiek sagatavota katrai varbūtībai un tieši naids pret Savienotajām Valstīm — komūnistu partijas vienīgo spēcīgo pretinieku — 1952. g. tika izcelts pastiprinātā kārtā.

M.

SV JĀŅA EV.-LUT. LATV. DRAUDZE TORONTO

PĀRVALDES ZIŅOJUMS

Traģiskā nāvē mirušā tautieša Alberta Lauciņa apglabāšanas izdevumu segšanai ziedojuši: Draudzes pilnsapulces dalībnieki (kolekte) — $48.05; LNAK — $20.00 $5.00 A. Ezergailis; Mr. R. Braisons $ 10.00; Pa $2.00 ziedojuši: K. Suns, P. Zaretoks; H. Zichmanis; R. Stamers; A. Jansons; Sk. Zaļais; M. Ziemelis; F. Robežnieks; Z. Kursīss; T. Egle; B. Vārsbergs; G. Lūsis; J. Jaunkalns; M. Treiguts; G. Miljons; A. Zariņš; A. R.; E. K.; A. Dāboliņš; A. Brupinieks; E. Gulbis; $1.00 ziedojuši — J. Ozoliņš; L. Sala; J. Bars; E. Freimane; J. R.; A. Dumpis; A. Grundmanis; J. Ruciņš; H. Siliņš; A. Mūrnieks; A. Ātrens; M. Skrastiņš; R. Kiesners; A. Zadiņa; P. Brisulis; R. Pelūde; J. Sildhauers; P. Jurevics; E. Reinbergs; E. Smiltnieks; R. Muskats; E. Brencis; V. Kristiņš; J. Galejs; Sproģis; A. Ūdris; T. Krūka; Mālkalns; A. Baltkalns; A. Gramkavs; V. Klincāns; M. Klincāne; K. Greiķeris; A. Kaktiņš; V. Toms; $0.50 A. Brūvelis. Pavisam ziedojumos saņemti $160.55; Toronto policija draudzei nodevusi apglabāšanas izdevumu segšanai Alb. Lauciņa atstāto naudu $56.08. Kopā ar ziedojumiem saņemti $216.63. Alb. Lauciņa bēres izmaksājušas $260.00 (trūkums segts no draudzes paš-palīdzības fonda līdzekļiem.

Draudzes padome un mācītājs izsaka sirsnīgu pateicību visiem ziedotājiem, kas devuši savu ārtavu nelaimīgā jaunekļa apbedīšanas (kremēšanas) izdevumu segšanai.

Tālāk draudzes padome ziņo, ka, atsaucoties mācītāja Arnolda Lūša aicinājumam, nesūtīt Ziemassvētku apsveikumus, bet tiem domātos līdzekļus ziedot grūtdieņu atbalstam, zemāk minētie tautieši iemaksājuši — $20.00 E. Gr., Toronto; I. un A. Lediņas $12.00; katrs pa $10.00 ziedojuši — R. Čiekurs; F. Latišs; T. Rozentāls ar ģim. Katrs pa $5 ziedojuši — A. Kvēps; M. Čulītis; A. Tūters; E. Groskopfs; J. Kukurs; J. Baliņš; M. un Z. Esenbergs; A. Zariņš; H. Hanzens; A. Lūsis; Z. un M. Lūsis; P. Vašulis; A. Ezergailis; J. Korulis; A. Briediņš; K. Apse; M. un J. Krūmiņš; A. Avots; J. Liepiņš; $4.00 ziedojis L. Sproģis; Katrs pa $3.00 zied.: S. Apsīte; J. Ešmits; M. Vašulis; R. Kiesners; E. Sproģis; J. Brants; A. Spēlītis; H. Zaļais; R. A. un N. Andžāni; J. Ozoliņš; H. Egle; U. Maksiņš. $2.50 ziedojis V. Plampe; $2.10 — J. Eglītis; Katrs pa $2.00 ziedojuši: A. Mangulis; A. R.; V. Kaliņš; H. Stefanijs; E. Beitiņš; J. Bolmanis; V. Skudra; P. Daugavietis; K. Kazerovskis; L. Rebane; S. Asmus; M. Asmus; Z. Pipiņš; A. Velss; E. Rubenis; L. Sala; A. Strads; J. Galejs; V. Kristiņš; Aritis; J. Stabiņš; J. Jansons; O. Vējiņš; M. Bruzis; A. Brīvmanis; A. Kūlainis; Ingr. Fogelis; A. Krauklis; H. Siliņš; A. Keksis; A. Bambergs; A. Atrens; V. Bembers. Pa $1.50 katrs — A. Uluks; F. Vītols. Katrs pa $1.00 — A. Turkis; B. Svekris; A. Dzērvīte. Kopā ziedots $273.60.

Mācītājs un draudzes pārvalde izsaka visiem ziedotājiem sirsnīgāko pateicību.

Draudzes pārvalde tur par savu pienākumu sniegt sabiedrībai pārskatu arī par 16. novembrī rīkotā prezidenta Kārļa Ulmaņa piemiņas brīža ienākumiem un izdevumiem.

Pret labprātīgiem ziedojumiem ieņemts $156.63.

Izdots — par programmu $12.00; telpu dekorēšanai $14.00; sludinājumiem $7.05; par klavieru labošanu un skaņošanu $10.00; mākslinieku honorāriem $25.00; Kanadas Latviešu Nacionālai Apvienībai — izpildāmo darbu autoru honorāriem iemaksāts $15.30. Kopējie izdevumi piemiņas vakara sarīkošanai bijuši $83.35. Skaidrais atlikums — $73.28.

Draudzes pārvalde nolēmusi K. Ulmaņa piemiņas vakara skaidro atlikumu sadalīt šādi: $35.00 nosūtīt Latv. Preses biedrībai Kārļa Ulmaņa piemiņas plāksnes uzstādīšanai Nebraskas Universitātē, Linkolnā un $38.28 nodot Toronto Latviešu Studentu kopai trūcīgo studentu stipendijām.

Draudzes pārvalde un mācītājs vēlreiz izsaka sirsnīgu pateicību visiem vakara programmas izpildītājiem, it sevišķi dziedātājam P. Geistautam, rakstniecei Veltai Tomai, deklamātoriem: Dz. Indzerei un J. Dzeguzem, kas atteikušies no saviem honorāriem.

J. ŠĀBERTA

40 GADU SKATUVES DARBA ATCERE

Lai atzīmētu Jāņa Šaberta 40 gadu skatuves darba jubileju, atceres komiteja, kuŗas priekšsēdis ir A. Krēsliņš un sekretāre Mirdza Turķe, rīko Voldemāra Kārkliņa trīscēlienu komēdijas Sarkanvīns uzvedumu Ņujorkā, Master Institute teātrī, 323 W. 103 St. Izrādes notiks piektdien, 23. janvārī, plkst. 8 vak., sestdien, 24. janvārī, plkst. 8 vak. un svētdien, 25. janv., pl. 2 dienā.

Jānis Šāberts tēlos Alaņa Kevenciša lomu. Vēl piedalīsies H. Prince, A. Šteinberga, O. Uršteins un P. Dumpis. Režisors O. Uršteins, dekorators E. Dajevskis.

Biļešu iepriekšējā pārdošana Betlēmes baznīcā apakšējās telpās pēc dievkalpojumiem, V. Štāla apgādā, tel.: SA 2-6916, pie L. Karlsona kundzes, tel. WY 2-1398, un pie E. Albāta kundzes, tel. UL 4-1677.

IGAUNIJAS PREZIDENTS PAETS VĒL DZĪVS

Chicago Tribune Press Service sniedz informāciju no Somijas, atstāstot, ko liecinājis kāds somu meža strādnieks, kas bijis apcietinājumā Pad. Krievijā. Šis meža cirtējs nejauši pārgājis robežu, un krievu robežsargi to sagūstījuši. Viņš vairākus mēnešus nosēdējis cietumā Kareļu — Somu padomju republikas galvaspilsētā Petrovskojā. Tur tas sastapis kādu citu apcietināto, pēc tautības somu, kas zinājis stāstīt, ka Igaunijas pēdējais prezidents Konstantins Pets esot vēl dzīvs. Viņš dzīvojot kādā mazā pilsētā Krievijas iekšienē un viņam esot zināma kustības brīvība.

Paetsu deportēja 1940. gadā kopā ar viņa jaunāko dēlu un viņa ģimeni. Par dēla ģimeni nekas nav zināms, jo minētā pilsētā Paets dzīvojot viens pats. Viņš tagad ir 78 gadi vecs. Laikraksts domā, ka krievi Petsu līdz šim saudzējuši cerēdami viņu kādreiz nākotnē izspēlēt diplomātiskajā cīņā.

Prezidenta Paetsa brālis ar ģimeni dzīvo Toronto un, tāpat kā viņa kundze, ir aktīvs igauņu sabiedriskajā dzīvē trimdā.

MAZSKAUTU SARĪKOJUMS ST. KATARĪNĀ

No rīkotājiem neatkarīgu apstākļu dēļ š. g. 24. janv. paredzētais Jelgavas (55.) mazskautu pulciņa sarīkojums notiks sestdien, 31. janvārī. Kā viesi ar priekšnesumiem piedalīsies Toronto tautisko deju kopa Sakta un Rīgas (72.) sk. v. roveri.

DAŽOS VĀRDOS

1952. gadā visā pasaulē izdotas 2555 jauna parauga pastmarkas. Pirmā vietā ir Venecuēla ar 154 jaunām pastmarkām, tai seko Rumānija ar — 117, Polija — 84, Ungarija — 71, Čechoslovakija — 70. Kādēļ valstis aiz dzelzs aizkara izlaidušas tik daudz pastmarku? — Lai saņemtu vairāk dolaru valūtu no visas pārējās pasaules filatēlistiem.

De Golis, franču veterānu partijas vadītājs, pagājušās ndēļas beigās izteicās, ka viņš atzīstot vācu armijas formēšanu, bet ne pēc tiem noteikumiem, kādi paredzēti Eiropas aizsardzības līgumā. De Golls vēlas, lai Vācijai būtu pilnīgi atsevišķa armija un Eiropā ļoti cieša politiskā apvienība.

No 145 milj. ASV iedzivotāju ap 25 milj. ir virs normālā svara; pie kam 5 miljoni, sakarā ar viņu pārmērīgo svaru slimo ar sirds, aknu un citām slimībām. Amerikas ārsti vērš savu pacientu uzmanību uz faktu, ka miršanas gadījumu starp resniem ir daudz vairāk nekā starp normāla svara cilvēkiem. Ārsti ieteic resniem cilvēkiem lietot uzturam vairāk augļus un riekstus.

Prezidenta Trūmena ieceltā izmeklēšanas komisija iecelošanas jautājumos izdevusi pārskatu, kurā tā asi uzbrūk tikko izsludinātām Mekkerēna immigrācijas ligumam, kas pamatots uz veciem, 1920. g. ASV tautību datiem, un atļauj gadā iecelot ASV 154.657 personām. Trūmena ieceltā immigrācijas komisija ieteic atmest veco immigrācijas likumu un ielaist ASV 251.162 personu gadā.

ASV aizsardzības ministrija prasa, lai ASV Kongress un valdība atļautu būvēt vismaz 12 jaunus 60.000 to lidmašīnu bazes kuģus atombumbu lidmašīnu uzņemšanai. Sakarā ar lielo laiku, kādu prasa šo kuģu būve, aizsardzības ministrija ieteic pie šī darba stāties tūliņ.

ASV militārais gaisa transports 1952. gadā veicis 11.326 lidojumus pāri Pacifikam, pārvietojot 175.000 karavīrus un privātas personas. Pāri Atlantijas okeanam pārvietotas 169.000 personas. Bez tam ASV militārais transports veic katru dienu 2 reizes novērošanas lidojumus pāri Ziemeļpolam.

BURVJU MĀKSLINIEKS J. STRAZDIŅŠ IERADIES TORONTO

Kanadā ar lielu rekvizītu kravu tikko ieradies pazīstamais burvju mākslinieks J. Strazdiņš un uz pagaidu dzīvi apmeties Toronto. Rietumvācijā dzīvodams, viņš uzstājies uz visām tās lielākajām varietē skatuvēm ar pseudonimu Dr. Ermo. Savu veiklību demonstrējis arī Vācijā esošajām amerikāņu karavīru vienībām. Burvju mākslinieks cer atkal drīzumā sākt darboties savā branšā.

-iņš

$1.500 IEMAKSA

Carlow un Danforth rajonā pārdodama 8 istabu dubultķieģeļu māja

V. PALMA

M. J. CAMPBELL UN Co

Tel. RI 3670, Toronto

Mājas, farmas, veikalus un visāda veida īpašumus HAMILTONĀ UN APKĀRTNĒ (palīdz arī aizdevumu sagādē) piedāvā

MĀRTIŅŠ JAKOVIČS

G. ERVIN WRIGHT Real Estate Broker

PĀRSTĀVIS 82 Locke St., So Hamiltonā. Tel. 74739, mājā 83255

(1098)

Latviešu namsaimniekiem un farmeriem!

Augstākā labuma krāšņuma kokus un krūmus, dzīvžogu stādus, rozes, ziemciešu puķes, augļu kociņus un ogulājus piedāvā

H. C. DOWNHAM NURSERY CO., LTD.

BOWMANVILLE & STRATHROY, ONT., ABOTSFORD, QUE.

Pasūtinājmus pieņem pārstāvis TORONTO un APKĀRTNĒ

ARNOLDS JAUNBERGS 88 REGAL RD., LA 6187

Izbrauc uz vietas, sniedz bezmaksas padomus dārzu plānošanā un ierīkošanā. PASŪTINIET TAGAD.

PAVASARĪ DAUDZAS ŠĶIRNES BŪS IZPIRKTAS. (21)

PRET KLEPU UN IESNĀM

DIANA DROPS

Pret nemitīgu klepu un iesnām, deguna iekaisumiem un saaukstēšanās krūtīm. Tās palīdz atvieglot astmu, bronchītu; tās ir arī ļoti labs līdzeklis rīkles skalošanai ziemā un vasarā. Nav labāka līdzekļa pret klepu kā šis.

Arstējiet tūlīt! Dabūjamas visās aptiekās Kanadā

IEVĒROJAMĀKAIS SEZONAS SARĪKOJUMS! DV TEATRA un „SAKTAS" IEVĒROJAMĀKAIS SEZONAS SARĪKOJUMS!

OPERAS BALLE „Notikumu degpunktā"

PIEKTDIEN, 16. JANVĀRĪ, PLKST. 8 VAKARĀ, 62 CLAREMOUNT ST., TORONTO

PRIEKŠNESUMU TEKSTU SACERĒJIS Dr. PAKAĻAMS

SPIRDZĪGI REIBINĀTĀJA BUFETE AR SPĒKA UN MĪLESTĪBAS DZĒRIENIEM!

PĀRSTEIGUMU BALVAS!

DEJA PUSTUMSĀ! (EVENTUĀLI AR PŪTĒJU ORĶESTRA PIEDALĪŠANOS)

VIESI AR UN BEZ VAKARA TĒRPIEM!

Ieejas kartes $1.50 gabalā, bet $2.50 pārī

TIKAI LOTERIJAS NEBŪS!